

**БІЛІМ БЕРУ-САУЫҚТЫРУ
КӘМЕЛЕТКЕ ТОЛМАҒАНДАРҒА АРНАЛҒАН БАҒДАРЛАМА
"БІЛІМ БЕРУДІҢ БІРЫҢҒАЙ КЕҢІСТІГІ,
БАЛАЛАРДЫ ТӘРБИЕЛЕУ ЖӘНЕ САУЫҚТЫРУ "**
Павлодар облысы әкімдігі Павлодар облысы білім беру басқармасының
«Жас дәурен» облыстық оқыту-сауықтыру орталығы» коммуналдық
мемлекеттік қазыналық кәсіпорны.

Әзірленген жылы: 2026 жыл

БСО толық атауы
жыл бойы әрекет ететін: Павлодар облысы әкімдігі Павлодар облысы білім беру
басқармасының «Жас дәурен» облыстық оқыту-сауықтыру орталығы » коммуналдық
мемлекеттік қазыналық кәсіпорны.

КІРІСПЕ

Кәмелетке толмағандарға "Білім берудің, балаларды тәрбиелеудің және сауықтырудың Бірыңғай кеңістігі" білім беру-сауықтыру бағдарламасы уақытша балалар ұжымы жағдайында тұлғаны дамытудың кешенді стратегиялық моделі ретінде әзірленді.

Бағдарлама орталықтың жұмыс істеуінің бірегей тәжірибесіне сүйенеді және отандық және әлемдік педагогиканың үздік тәжірибелерін жинақтайды.

Бағдарлама үш вектордың синергиясы принципіне негізделген: академиялық оқыту, жүйелі тәрбие және кешенді сауықтыру.

Қазіргі динамикалық әлеуметтік өзгерістер жағдайында «Жас дәурен» облыстық оқу-сауықтыру орталығы жай ғана демалыс орны емес, әрбір бала өз әлеуетін барынша ашуға мүмкіндік алатын қарқынды білім беру ортасы ретінде қызмет етеді. Орталықтың жұмысы оқу-тәрбие процесін сауықтыру шараларымен ұштастыра отырып, тұлғаның жан-жақты дамуына бағытталған.

Мақсаты: баланың жеке басының үйлесімді дамуын, оның физикалық және психикалық денсаулығын нығайтуды, ұлттық құндылықтар мен жалпыадамзаттық бағдарлар негізінде әлеуметтік маңызды қасиеттерді, азаматтық жауапкершілік пен патриотизмді қалыптастыруды қамтамасыз ететін тұтас білім беру-сауықтыру ортасын құру.

Негізгі міндеттер:

Білім беру: қосымша білім беру бағдарламаларымен, сыни ойлауды және цифрлық құзыреттілікті дамытумен ұштастыра отырып, мектепте оқытудың үздіксіздігін қамтамасыз ету.

Тәрбиелік: Қазақстанның мәдени кодтары мен ұлттық дәстүрлерін тарату, көшбасшылық қасиеттер мен тиімді коммуникация дағдыларын дамыту.

Сауықтыру: климаттық терапия, ұтымды тамақтану және жүйелі қозғалыс белсенділігі арқылы балалардың физикалық және психикалық денсаулығын нығайту.

Бағдарламаның өзектілігі физикалық белсенділік деңгейінің төмендеуін, психоэмоционалды жүктемелердің өсуін, коммуникативтік дағдыларды дамыту қажеттілігін, әлеуметтік бейімделуді және өскелең ұрпақтың өміршендігін қоса алғанда, қазіргі заманғы әлеуметтік сын-қатерлер жағдайында балалардың демалысы мен сауығуын ұйымдастыруға кешенді көзқарас қажеттілігімен байланысты.

Бағдарламаны іске асыру ұзақтығы 20 (оқу кезеңі) және 15 (жазғы кезең) күнтізбелік күн тақырыптық ауысым форматында жыл бойы қызмет ету жағдайында жүзеге асырылады. Ауысым шеңберінде балалардың әлеуметтенуінің, өзін-өзі жүзеге асыруының және жеке өсуінің маңызды ортасы болып табылатын уақытша балалар ұжымы құрылады.

Бағдарлама орталықта болу кезеңінде баланың дамуының үздіксіздігін қамтамасыз ете отырып, білім беру, тәрбие, мәдени-демалыс және сауықтыру қызметін біріктіреді. Бағдарламаның мазмұны әртүрлі жұмыс түрлері арқылы жүзеге асырылады: оқу сабақтары, тренингтер, шығармашылық және спорттық іс-шаралар, жобалық іс-шаралар, ойын және интерактивті тәжірибелер.

Бағдарламада балаларда патриотизмді, жауапкершілікті, еңбекқорлықты, заң мен қоғамды құрметтеуді қамтитын құндылықтар жүйесін қалыптастыруға бағытталған "Адал азамат" Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыруға ерекше назар аударылады. Бағдарлама әлемдік мәдени кеңістікке ашықтықпен ұштастыра отырып, ұлттық бірегейлікті дамытуға бағытталған.

Бағдарламаның мақсатты аудиториясы – Павлодар облысының барлық аудандарынан және Екібастұз, Ақсу қалаларынан орталыққа жіберілетін 10-15 жас аралығындағы балалар (5-9 сынып оқушылары), оның ішінде конкурстардың, олимпиадалардың, шығармашылық және спорттық іс-шаралардың жеңімпаздары мен жүлдегерлері.

Бағдарлама балалардың жас ерекшеліктерін, психологиялық және әлеуметтік

ерекшеліктерін, сондай-ақ сауалнамалар, сауалнамалар және кері байланыстың өзге де нысандары арқылы алынған олардың қажеттіліктері мен заңды өкілдердің сұраныстарын талдау нәтижелерін ескереді. Бұл мазмұнның өзгергіштігін, тәсілдерді дараландыруды және іске асырылатын іс-шаралардың тиімділігін арттыруды қамтамасыз етеді.

Бағдарламаны іске асырудың күтілетін нәтижелері:

- балалардың физикалық және психикалық денсаулығын нығайту;
- әлеуметтік бейімделу және коммуникативтік дағдылар деңгейін арттыру;
- тұрақты құндылық бағдарларын және азаматтық ұстанымды қалыптастыру;
- шығармашылық потенциал мен танымдық белсенділікті дамыту;
- білім алушылардың өміршеңдігі мен жеке жетілу деңгейін арттыру.

Бағдарлама орталықтың педагогикалық, медициналық және әкімшілік персоналының қызметін ұйымдастыру үшін, сондай-ақ қауіпсіз және дамушы орта жағдайында балаларды жан-жақты дамытуға бағытталған тақырыптық ауысымдарды жоспарлау және іске асыру үшін негіз болып табылады.

I. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

Бағдарламаның атауы	"Балаларды оқыту, тәрбиелеу және сауықтырудың бірыңғай кеңістігі" білім беру-сауықтыру бағдарламасы
Бағдарламаны іске асыратын ұйым туралы мәліметтер	Павлодар облысы әкімдігі Павлодар облысы білім беру басқармасының «Жас дәурен» облыстық оқыту-сауықтыру орталығы» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны. <i>Орналасқан мекен-жайы:</i> Павлодар облысы, Баянауыл ауданы, Баянауыл ауылы, Мұса Шорман көшесі 2 Д ғимараты <i>E-mail:</i> zhas_dauren@mail.kz <i>Орталықтың ашылған жылы:</i> 2010 жылдың 1-маусым <i>Жалпы алаңы:</i> 1,8 га
Бағдарламаны әзірлеудің құқықтық негізі	Осы бағдарлама Қазақстан Республикасының Балаларды тәрбиелеу, сауықтыру және демалу, кәмелетке толмағандардың қауіпсіздігін, өмірі мен денсаулығын қорғауды қамтамасыз ету, сондай-ақ олардың құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау саласындағы қолданыстағы заңнамасына сәйкес әзірленді. Бағдарламаны іске асыру қағидаттарды сақтай отырып жүзеге асырылады: баланың өмірі мен денсаулығының басымдықтары; кәмелетке толмағандардың құқықтары мен заңды мүдделерін қамтамасыз ету; қол жетімділік және мүмкіндіктер теңдігі; білім беру, тәрбие және сауықтыру қызметін интеграциялау; мемлекеттік стандарттар мен нормативтік талаптарға сәйкестігі.
Бағдарламаның ұзақтығы	Ауысым ішінде: оқу кезеңінде – 20 күн; жазғы кезеңде – 15 күн.
Кәмелетке толмағандардың жас санаты	10-15 жас: 5-9 сынып оқушылары
Нормативтік құқықтық актілерге сілтемелер	Бағдарламаның нормативтік-құқықтық негізін Қазақстан Республикасының келесі нормативтік-құқықтық актілері құрайды: 1. "Білім туралы" Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-ІІ Заңы

<https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z070000319>

2. "Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы" Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 8 тамыздағы № 345 Заңы
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z020000345>

3. Қазақстан Республикасы Білім министрінің 2025 жылғы 7 қазандағы №237 бұйрығымен бекітілген білім беру ұйымдарында балаларды сауықтыру мен демалысын ұйымдастыру қағидалары
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2500037091>

4. Санитариялық қағидалар "Балаларға қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптарсауықтыру және санаторийлік объектілерге", Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің бұйрығымен бекітілген 2022 жылғы 10 тамыздағы № ҚР ДСМ-78
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200029092>

5. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 5 тамыздағы №ҚР ДСМ-76 бұйрығымен бекітілген "Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидалары
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2100023890>

6. Қазақстан Республикасы Білім министрінің 2022 жылғы 31 тамыздағы № 385 бұйрығымен бекітілген жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарын қоспағанда, тиісті үлгідегі және үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200029329#z1882>

7. Негізгі орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты, Қазақстан Республикасы Білім министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200029031>

8. Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің 2014 жылғы 3 қарашадағы № 68 бұйрығымен бекітілген Дене шынықтыру және спорт сабақтарын өткізу кезіндегі қауіпсіздік ережелері
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V1400009923>

9. Қазақстан Республикасы Білім министрінің 2025 жылғы 26 мамырдағы №123 бұйрығымен бекітілген "Адал азамат" бірыңғай білім беру бағдарламасы
<https://uba.edu.kz/storage/app/media/99999%20VVV%20MM%20RS%20RS.pdf>

10. Ережелер Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР бұйрығымен бекітілген сауықтыру және ұйымдастырылған демалыс кезеңінде балаларға медициналық көмек көрсету ДСМ-292/2020
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2000021842>

11. Тізбе Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2021 жылғы 25 мамырдағы № 235 бұйрығымен бекітілген мектепке

дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру, қосымша білім беру ұйымдарында және олардың аумақтарында пайдалануға тыйым салынған, әкелуге тыйым салынған заттар мен заттар.

<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2100022857>

12. Қазақстан Республикасының білім беру саласындағы қызметін жүзеге асыратын террористік тұрғыдан осал объектілердің терроризмге қарсы қорғанысын ұйымдастыру жөніндегі нұсқаулық Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 30 наурыздағы № 117 бұйрығымен бекітілген. <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200027414>

13. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2025 жылғы 4 наурыздағы № 16 бұйрығымен бекітілген денсаулық сақтау және білім беру ұйымдарындағы тамақтану стандарттары <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2500035778>

14. БСО Жарғысы: Заңды тұлғаға мемлекеттік қайта тіркеу "2023ж. «17» 05 жүргізілді"

БСН: 040740003452
№68-1919-02-НАО-МК
2007ж. «19 07»

II. ГЛОССАРИЙ

Осы Бағдарламада мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1. **Білім беру-сауықтыру бағдарламасы** – «Жас дәурен» ООСО-да болу кезеңінде балалардың оқу-тәрбие және сауықтыру іс-әрекетін ұйымдастырудың мақсаттарын, міндеттерін, мазмұнын, нысандары мен шарттарын айқындайтын кешенді құжат.

«Жас дәурен» ООСО – Павлодар облысы әкімдігі Павлодар облысы білім беру басқармасының «Жас дәурен» облыстық оқыту-сауықтыру орталығы» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны.

2. Балаларды тәрбиелеу, оқыту, сауықтыру және әлеуметтендіру функцияларын жүзеге асыратын заңды тұлға.

3. **Ауысым** – балалардың орталықта белгілі бір мерзім ішінде (оқу кезеңінде – 20 күн, жазғы маусымда – 15 күн) болуын ұйымдастыру кезеңі, ол нақты тақырыптық бағыттылық пен іс-әрекет бағдарламасын қамтиды.

4. **Ауысымға қатысушылар** – бағдарламаны жүзеге асыруға қатысатын 10-15 жас аралығындағы (5-9 сынып оқушылары) балалар, сондай-ақ оның орындалуын қамтамасыз ететін педагогикалық, медициналық және басқа да қызметкерлер.

5. **Уақытша балалар ұжымы** – ауысым кезеңіне құрылған, ортақ тұрмыс, белсенді іс-әрекет және «гаджетсіз» жанды қарым-қатынас жағдайларымен біріктірілген балалар тобы.

6. **Жасақ** – орталықтың негізгі құрылымдық бөлімшесі. Ол тақырыптық ауысым аясында бірлескен іс-шаралар, үйірме жұмыстары және спорттық жарыстар үшін жас ерекшеліктеріне сәйкес біріктірілген балалар тобы.

7. **Сауықтыру қызметі** – климатотерапия, дұрыс тамақтану, физикалық белсенділік (бассейн, спорттық жаттығулар) және психологиялық қолдау арқылы балалардың денсаулығын нығайтуға бағытталған іс-шаралар жиынтығы.

Білім беру қызметі – Оқу бағдарламаларына білім берудің негізгі деңгейлері енеді (5-9 сыныптар) – күрделенген танымдық үдерістерге көшу үшін ғылымдарды игеруге және тұлғааралық пен этносаралық қарым-қатынастың жоғары мәдениетін, арнайы икем мен дағдыларды қалыптастыруға бағытталған, оқушыларға оқытудың жеке бағдарламасын таңдауға мүмкіндіктер беретін, білімнің тиісті саласында ерте бастан бейімдеуді көздейтін базалық білім беру.

8. **Оқу іс-әрекеті** – балалардың «**Жас дәурен**» облыстық оқу-сауықтыру орталығында болу кезеңінде білім беру процесінің үздіксіздігін қамтамасыз ететін мақсатты іс-шаралар жүйесі. Ол білім алушылардың жас ерекшеліктерін (5-9 сыныптар), типтік оқу бағдарламаларының талаптарын және Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартын (МЖМБС) ескере отырып, орталықтың заманауи техникалық құралдармен (интерактивті Led tv, компьютерлер) жабдықталған оқу кабинеттерінде жүзеге асырылады.

9. **Ауысым тақырыптары** – бағдарламаның мазмұндық өзегі. Ол «Адал азамат» біртұтас тәрбие тұжырымдамасы мен ұлттық құндылықтарды негізге ала отырып, ауысым бойы жүргізілетін тәрбие, оқу және демалыс жұмыстарының біртұтас идеясын айқындайды.

III. БАҒЫТТАРЫ МЕН ТАҚЫРЫПТАРЫ

3.1. Бағдарламаның бейінді бағыттары

Бағдарлама кешенді әлеуметтік-педагогикалық және сауықтыру бағытына ие. Ол оқу сабақтары, тәрбие жүйесі және медициналық сүйемелдеу бір тұтас процеске біріктірілген модель ретінде жүзеге асырылады. Бағдарламаның бейіні – уақытша балалар ұжымы жағдайында дарынды балалардың көшбасшылық және шығармашылық әлеуетін қарқынды дамытуға негізделген.

«**Жас дәурен**» **ООСО** қызметінің ерекшелігін ескере отырып, бағдарлама түрлі бағыттағы 16 тақырыптық ауысымды қамтитын жыл бойғы цикл форматында іске асырылады, оның ішінде:

- әлеуметтік бағдарланған ауысымдар;
- азаматтық-патриоттық ауысымдар («адал азамат» біртұтас тәрбие тұжырымдамасы аясында);
- шығармашылық ауысымдар (көркемдік-эстетикалық бағыттағы);

Білім беру ауысымдары келесі бағыттар бойынша:

жаратылыстану-математикалық бағыт;

қоғамдық-гуманитарлық бағыт;

- спорттық және ауысымдар.

Аталған ауысымдар аясында орталықтағы **10 үйірме** жұмысы арқылы қосымша білім берудің келесі бағыттары жүзеге асырылады:

- әлеуметтік-гуманитарлық;
- көркемдік-эстетикалық және музыкалық;
- дене шынықтыру-спорттық және сауықтыру;
- интеллектуалдық-танымдық;
- экологиялық-өлкетану және сәндік-қолданбалы өнер.

Бағдарламаның кешенді бағыты мазмұнның өзгермелілігін қамтамасыз етеді, таңдау мүмкіндіктерін кеңейтеді және ауысым қатысушыларының (5-9 сынып оқушыларының) жеке басының жан-жақты дамуына қажетті барлық жағдайларды жасайды.

**«Жас дәурен» облыстық оқу-сауықтыру орталығының
– 2026 жылға арналған ауысымдарының
– ЖОСПАРЫ**

№	Ауысым тақырыптары Тематика смены	Мерзімі Сроки	Күндер саны Количество дней	Қатысушылар саны Количество участников	Ауысым қатысушылары Участники смены
1	«Жүректерді жылытатын ортада» достардың жаңажылдық кездесуі	09.01-28.01	20	100	Аз қамтылған және көп балалы отбасыларының оқуда озат балалары, шығармашылық сайыстардың жеңімпаздары, мектеп белсенділері
2	«Әділетті Қазақстан үшін!» ұранымен олимпиада жеңімпаздарының кездесуі	04.02-23.02	20	100	Аз қамтылған және көп балалы отбасыларының оқуда озат балалары, шығармашылық сайыстардың жеңімпаздары, мектеп белсенділері
3	«Өнер-Fest» талантты балалардың	26.02-17.03	20	100	Аз қамтылған және көп балалы отбасыларының оқуда озат балалары, шығармашылық сайыстардың жеңімпаздары, мектеп белсенділері
4	«Наурыз. Шабыт» балалардың шығармашылық фестивалі	26.03-14.04	20	100	Аз қамтылған және көп балалы отбасыларының оқуда озат балалары, шығармашылық сайыстардың жеңімпаздары, мектеп белсенділері
5	«Қазақстан-ғарыш бастауы!»	17.04-06.05	20	100	Аз қамтылған және көп балалы отбасыларының оқуда озат балалары, шығармашылық сайыстардың жеңімпаздары, мектеп белсенділері

6	«Батырлар мен даналардың жолымен» әскери-патриоттық клубтарының слеты	08.05-22.05	15	100	Аз қамтылған және көп балалы отбасыларының оқуда озат балалары, шығармашылық сайыстардың жеңімпаздары, мектеп белсенділері
7	«Қазақстан –мейірімділік пен татулықтың мекені!» жас көшбасшылар мектебі	01.06-15.06	15	200	Аз қамтылған және көп балалы отбасыларының оқуда озат балалары, шығармашылық сайыстардың жеңімпаздары, мектеп белсенділері
8	«КТК- 2026» жас әзілкештердің сайысы	19.06-03.76	15	200	Аз қамтылған және көп балалы отбасыларының оқуда озат балалары, шығармашылық сайыстардың жеңімпаздары, мектеп белсенділері
9	«Жасұландықтар шақырады...» көшбасшылардың кездесуі	07.07-21.07	15	200	Аз қамтылған және көп балалы отбасыларының оқуда озат балалары, шығармашылық сайыстардың жеңімпаздары, мектеп белсенділері Мектеп парламентінің, мектептің өзін-өзі басқару органдарының көшбасшылары, «Жас Ұлан» облыстық, аудандық, Тараз қалалық балалар ұйымының белсенділері
10	«Спортлайф» - жас спортшылардың сайысы	24.07-07.08	15	200	Аз қамтылған және көп балалы отбасыларының оқуда озат балалары, шығармашылық сайыстардың жеңімпаздары, мектеп белсенділері Мектептер мен мектептен тыс мекемелерінде спорт үйірмелерінің жеңімпаздары мен белсенділері
11	«Би өнерінің тарландары» би ұжымдарының шоуы	10.08-24.08	15	200	Аз қамтылған және көп балалы отбасыларының оқуда озат балалары, шығармашылық сайыстардың жеңімпаздары, мектеп белсенділері
12	«Жас лингвист!» лингвистикалық вернисаж	21.09-10.10	20	100	Аз қамтылған және көп балалы отбасыларының оқуда озат балалары, шығармашылық сайыстардың жеңімпаздары,

					<p>мектеп белсенділері</p> <p>Жас лингвистер облыстық, аудандық әдеби байқаулардың, мәнерлеп оқу байқауларының қатысушылары мен жеңімпаздары</p>
13	«Табиғатлайф» экологиялық калейдоскоп	14.10- 02.11	20	100	<p>Аз қамтылған және көп балалы отбасыларының оқуда озат балалары, шығармашылық сайыстардың жеңімпаздары, мектеп белсенділері</p> <p>Мектептер мен мектептен тыс мекемелерінде экология үйірмелері байқауының, өлкетану бағыты бойынша ғылыми жобалардың жеңімпаздары</p>
14	«Байтақ өлкем-Қазақстан!» фестиваль	05.11- 24.11	20	100	<p>Аз қамтылған және көп балалы отбасыларының оқуда озат балалары, шығармашылық сайыстардың жеңімпаздары, мектеп белсенділері</p> <p>Мектептер мен мектептен тыс мекемелерінде түрлі ұлттық өнер, спорт үйірмелерінің жүлдегерлері</p>
15	«Денсаулық әлемі!» денсаулықты нығайту фестивалі	27.11- 03.12	20	100	<p>Аз қамтылған және көп балалы отбасыларының оқуда озат балалары, шығармашылық сайыстардың жеңімпаздары, мектеп белсенділері</p> <p>Денсаулыққа ықпал ететін мектептердің салауатты өмір салтың қалыптастыруда өзін тәрбиелеп, психологиялық, медициналық бағыттағы шығармашылық жұмыстармен айналысатын оқушылар</p>
16	«Жаңа жылдық сиқырлар» жаңа жылдық шоу	05.12- 24.12	20	100	<p>Аз қамтылған және көп балалы отбасыларының оқуда озат балалары, шығармашылық сайыстардың жеңімпаздары, мектеп белсенділері</p> <p>Мектептер мен мектептен тыс мекемелеріндің халықаралық,</p>

				республикалық, облыстық байқаулар мен фестивальдардың жеңімпаздары, жас әншілер, бишілер, халық орындаушылары, шығармашылық ұжымдар
--	--	--	--	---

3.2. Бағдарламаның тақырыптық мазмұны

Бағдарламаның тақырыптық мазмұны өскелең ұрпақты тәрбиелеу тұжырымдамасымен айқындалады және әрқайсысының өз бағыты, мақсаттары мен мазмұндық екпіндері бар тақырыптық ауысымдар жүйесі арқылы жүзеге асырылады.

Бағдарламаның мазмұны келесі блоктар бойынша құрылымдалған:

- білім беру;
- тәрбиелік;
- сауықтыру және спорттық;
- бос уақытты дамытушы.

Ауысымның бағытына қарамастан, «Жас дәурен» ООСО-да балалардың дамуының тұтастығы мен үздіксіздігін қамтамасыз ететін бірыңғай базалық мазмұндық ядро іске асырылады:

оқу жылы кезеңіндегі білім беру процесінің үздіксіздігін қамтамасыз ететін оқу қызметі;

балалардың қабілеттерін дамытуға және өзін-өзі іске асыруға бағытталған қосымша білім беру шеңберіндегі қызығушылықтары бойынша үйірме қызметі (шығармашылық, зияткерлік, қолданбалы, спорттық үйірмелер);

бассейнге баруды, дене қасиеттерін дамытуға және денсаулықты нығайтуға бағытталған спорттық сабақтар мен іс-шараларға қатысуды қамтитын спорттық-сауықтыру бағыты;

медициналық кешен базасындағы сауықтыру рәсімдері, фито-чай, массаж, инголяция, физио басқа да профилактикалық және қалпына келтіру іс-шаралары;

ойын аймақтарында (ойын залында) әлеуметтенуге, логикалық ойлау мен коммуникативтік дағдыларды дамытуға ықпал ететін үстел үсті және дамыту ойындарын қамтитын сабақтар;

балалардың шығармашылық әлеуетін ашуды қамтамасыз ететін шығармашылық конкурстар, фестивальдар және мәдени-демалыс іс-шаралары;

ауысым тақырыбына сәйкес іске асырылатын және оның мағыналық бірлігін қамтамасыз ететін жалпы және жасақтық іс-шаралар.

Әрбір ауысым — аталған компоненттер біртұтас жүйеге біріктірілген тұтас тақырыптық модель. Тақырыптық ауысым орталықтың тәрбие жүйесінің негізгі ұйымдастырушылық-мазмұндық модулі болып табылады.

Орталықтың тәрбие жүйесінің модулі және ауысымға қатысушыны тәрбиелеу мен дамыту мақсаттарына қол жеткізуге бағытталған іс-шаралар кешенін қамтиды.

Тақырыптық ауысымның құрылымы (тәрбиелік оқиғалардың логикасы)

1. Кіріспе блок (бейімделу, 1-3 күн)

- таныстыру, жасақтарды қалыптастыру, ережелер мен кодекстерді қабылдау;
- көшбасшылықтың күтулерін, мүдделерін, әлеуетін диагностикалау;
- команда құраушы ойындар, ашылу рәсімі;
- ауысым президентін сайлау және өзін-өзі басқару ұйым жұмысын іске қосу.

2. Негізгі блок (дамыту, 4-16 күн)

- «көшбасшылық тректерді» іске асыру (көшбасшы мектебі, медиакоманда);
- ауысымның тақырыптық іс-шаралары (КТҚ);
- ауысым тақырыбы бойынша педагогикалық вернисаждар;
- патриоттық акциялар;
- көпшілік алдында сөйлеу, пікірталас, жобалау дағдыларын дамыту.

3. Қорытынды блок (рефлексивті және нәтижелі, 17-20 күн)
- жобаларды қорғау, жетістіктер фестивалі;
 - бірлесіп басқару органы жұмысының қорытындыларын шығару;
 - жеке рефлексия, қорытынды «шырақтар» өткізу;
 - жабылу рәсімі және марапаттау.

3.3. Таңдалған бағыттың өзектілігін негіздеу

Бағдарламаның өзектілігі оның қазіргі заманғы қазақстандық қоғамның сұраныстарына - еліміздің болашағын айқындайтын қасиеттерге ие: жоғары азаматтық жауапкершілікке, адалдыққа, патриотизмге, еңбекке, заңға және қоғамға құрметке, білімге, өзін-өзі дамытуға, әлеуметтік белсенділікке және салауатты өмір салты мәдениетіне ұмтылысқа ие «Адал азамат» ұрпағын тәрбиелеуге жауап беруінде.

Білім беру, тәрбиелік және сауықтыру компоненттерін, сондай-ақ әрбір ауысым ішінде қызметті жүйелі ұйымдастыруды қамтитын Бағдарламаны іске асырудың кешенді форматы:

- ауысымға қатысушылардың үздіксіз дамуы;
- зияткерлік, дене және шығармашылық жүктеме теңгерімі;
- тәрбиелік әсердің тиімділігін арттыру.

3.4. Мақсатты аудиторияның сипаттамасы

Бағдарламаның мақсатты аудиториясы 5-9 сыныптарда оқитын 10–15 жас аралығындағы балалар болып табылады.

Бағдарлама қатысушыларының контингентін жасақтауды Павлодар облысының барлық өңірлері мен Екібастұз, Ақсу қаласы Облыстық білім басқармасы бекіткен квотаға және «Жас дәурен» ООСО-да іске асырылатын ауысымдардың тақырыптық бағыттарына сәйкес жүзеге асырады. Кепілдендірілген квота аясында балалардың мынадай санаттарының қатысуы көзделеді:

- жетім балалар және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалар;
- көпбалалы, аз қамтылған және толық емес отбасылардан шыққан балалар;
- Қазақстан Республикасының экологиялық қолайсыз аймақтарында тұратын балалар;
- ауылдық жерлерден келген балалар;
- төтенше жағдайлар жарияланған өңірлерден келген балалар.

Квотаның 50%-дан астамы дарынды балалардың, оның ішінде: пәндік олимпиадалардың, түрлі бағыттағы шығармашылық байқаулар мен фестивальдердің, спорттық жарыстардың жеңімпаздары мен жүлдегерлерінің, сондай-ақ мектептің өзін-өзі басқару органдары мүшелерінің қатысуына қарастырылған.

Бағдарлама қатысушылары әлеуметтік және білім беру тәжірибесінің, дайындық деңгейінің, қызығушылықтары мен жеке ерекшеліктерінің әртүрлілігімен ерекшеленеді. Балалардың едәуір бөлігі белсенді тұлғалық қалыптасу, құндылықтар жүйесін құру, өзін-өзі тану, коммуникативтік дағдылар мен әлеуметтік жауапкершілікті дамыту кезеңінде болады.

Мақсатты аудиторияның негізгі ерекшеліктері:

- тұлғалық және физикалық дамудың белсенді кезеңінде болуы;
- өзін-өзі жүзеге асыруға, қоғам тарапынан мойындалуға және құрдастарымен жанды қарым-қатынас жасауға (гаджетсіз ортада) деген жоғары қажеттілік;
- тәрбиелік және әлеуметтік ықпалға жоғары қабылдағыштық;
- денсаулық мәдениеті мен қауіпсіз мінез-құлық дағдыларын қалыптастырудың аса қажеттілігі.

IV. МАҚСАТЫ, МІНДЕТТЕРІ ЖӘНЕ КҮТІЛЕТІН НӘТИЖЕЛЕР

4.1. **Мақсат:** баланың жеке басының үйлесімді дамуын, оның физикалық және психикалық денсаулығын нығайтуды, ұлттық құндылықтар мен жалпыадамзаттық бағдарлар негізінде әлеуметтік маңызды қасиеттерді, азаматтық жауапкершілік пен патриотизмді қалыптастыруды қамтамасыз ететін біртұтас білім беру және сауықтыру ортасын құру.

Түйінді міндеттер:

Білім беру: қосымша білім беру бағдарламаларымен, дамытумен ұштастыра отырып, мектептегі оқытудың үздіксіздігін қамтамасыз ету сыни тұрғыдан ойлау және цифрлық құзыреттіліктер.

Тәрбиелік: Қазақстанның мәдени кодтары мен ұлттық дәстүрлерін трансляциялау, көшбасшылық қасиеттерді және тиімді қарым-қатынас дағдыларын дамыту.

Сауықтыру орталығы: Климатотерапия, дұрыс тамақтану және жүйелі қозғалыс белсенділігі арқылы балалардың физикалық және психикалық денсаулығын нығайту.

4.2. Бағдарламаның міндеттері, күтілетін нәтижелер

№	Тақырыбы	Іске асыру нысандары	Міндеттер	Күтілетін нәтижелер
Білім беру модулі				
1	«Мейірімділік мектебі» әлеуметтік жауапкершілік және еріктілік	«Мейірімді істер» марафон, эко-акциялар, инклюзивті қоғам туралы тренингтер.	Қоғамға пайда келтірудің маңызын ұғындыру, қайырымдылыққа баулу.	Айналасындағы адамдарға көмек беруге ұмтылады.
2	«Бірлік бесігі» дипломатия және этносаралық татулық	«Қазақстан халқының достығы» фестивалі, дипломатиялық ойындар, түрлі ұлттардың дәстүрлері туралы танымдық кештер	Мәдениетаралық диалогты дамыту, толеранттылықты нығайту.	Мәселелерді бейбіт жолмен шешу дағдысы дамиды.
3	«Төзімділік алаңы» эмоционалды интеллект және конфликтология	Психологиялық тренингтер, медиация (бітістіруші) сағаттары, «Сезімдер әлемі» ойын-терапиясы.	Эмпатияны (өзгені түсінуді) дамыту, жанжалды шешу дағдыларын үйрету.	Өз эмоциясын басқарып, өзгені түсіне біледі.
4	«Менің Отаным — Қазақстан» мемлекетшілдік және азаматтық бірегейлік	«Ата заң — алтын діңгегім» интеллектуалды ойыны, тарихи тұлғалармен кездесу (немесе рөлдік ойындар), «Болашақ Қазақстан» форсайт-сессиясы.	Қазақстандық патриотизмді қалыптастыру, құқықтық сауаттылықты арттыру.	Мемлекеттік заңдар мен құқықтарды құрметтейді.
5	«Жаңа заман көшбасшысы» лидерлік шеберлік және коммуникация	Көшбасшылық мектебі (воркшоптар), «Жобалар фабрикасы» (өзіндік әлеуметтік жоба дайындау), шешендік өнер сайысы.	Тайм-менеджмент, стратегиялық жоспарлау және команда құру дағдыларын қалыптастыру.	Кез келген адаммен оңай тіл табысады.
6	«Сөз мерген» тұлғалық даму және шешендік	Шешендік шеберлік сағаттары, «Stand-up»	Өзіне деген сенімділікті арттыру,	Сахнада қысылмай, ойын анық

	өнер	кештері, дебаттар.	дикция мен дауыс ырғағын дамыту.	жеткізеді.
7	« Бірлік бар жерде — тірлік бар » командалық рух және әлеуметтену	Тимбилдинг ойындары, сенім тренингтері, бірлескен сценарий жазу.	Командада жұмыс істеу дағдысын (soft skills) қалыптастыру, лидерлік қасиеттерді ояту.	Топ ішіндегі кикілжіңді әзілмен шешуді үйренеді.
8	« Ой айдыны » креативті ойлау және тапқырлық	«Бір сұрақ — бір жауап» сайыстары, креативті идеялар жәрмеңкесі, тақырыптық квестер.	Сыни ойлауды дамыту, мәселенің шешімін тез табуға (импровизация) үйрету.	Стандартты емес шешімдер қабылдай алады.
9	« Өнерлі өрге жүзер » эстетикалық және мәдени тәрбие	Театрландырылған қойылымдар, пародия кештері, музыкалық дуэльдер.	Эстетикалық талғамды қалыптастыру, актерлік шеберлік пен музыкалық мәдениетті арттыру.	Этика шеңберінен шықпайтын сапалы әзілді түсінеді.
10	« Әдепті әзіл — әдемі » ұлттық құндылықтар мен этика	«Жайдарман» дәстүрлері, ұлттық ойындарды әзілмен ұштастыру, әлеуметтік тақырыптағы миниатюралар.	Патриотизмге баулу, «әзілдің де әдебі бар» екенін түсіндіру, этика нормаларын сақтау.	Кез келген жағдайда тез жауап табуға төселеді.
11	« Мен — өз елімнің патриотымын » отаншылдық және ұлттық рух	«Рәміздерім — мақтанышым» салтанатты жиыны, «Ұлы дала ұландары» тарихи квесті, патриоттық әндер байқауы.	Мемлекеттік идеологияны түсіндіру, тарихи танымды кеңейту.	Елінің тарихы мен рәміздерін мақтан тұтады.
12	« Болашаққа бастар жол » көшбасшылық қабілет және басқару дағдылары	«Лидерлік сатылары» воркшоптары, «Өзін-өзі басқару күні» (рөлдік ойын), тайм-менеджмент бойынша шеберлік сағаттары.	Ұйымдастырушылық қабілетті дамыту, жауапкершілікті сезіндіру.	Жауапкершілікті өз мойнына алуды үйренеді.
13	« Білімді ұлан — жеңімпаз » интеллектуалдық даму және сандық сауаттылық	«IQ-ұлан» интеллектуалды шоуы.	Интеллектуалдық деңгейді көтеру, ақпаратты сараптауды үйрету.	Логикалық ойлау мен білім деңгейі артады.
14	« Таза әлем — таза жүрек » еңбекқорлық және экологиялық мәдениет	Есо-Life» акциялары, қолөнер шеберханалары, «Жасыл ел» десанттары.	Экологиялық сананы қалыптастыру, еңбек ету мәдениетін арттыру.	Еңбектің мәнін түсініп, экологияны қорғайды.
15	« Шынықсаң — шымыр боласың » салауатты өмір салты және спорт	«Ұлан ойындары» спартакиадасы, таңғы жаттығулар марафоны, «Дұрыс тамақтану — денсаулық кепілі» ақпараттық сағаттары	Денсаулықты сақтау мәдениетін насихаттау, төзімділікке тәрбиелеу.	Денсаулықтың құндылығын ұғынады.
16	« Таза жеңіс » спорттық этика және «Fair Play»	«Fair Play» тақырыбындағы	Адалдық, парасаттылық және	Адал бәсеке мен қарсыласқа құрмет

		пікірталастар, спорттық төрешілік мектебі, әлемдік деңгейдегі адал спортшылар туралы бейне-лекторийлер.	спорттық мәдениетті қалыптастыру.	қалыптасады.
17	«Шымыр рух» ерік-жігер және психологиялық төзімділік	Спорттық психологпен кездесулер, мотивациялық фильмдер кеші, «Менің жеңіс формуламы» атты тренингтер.	Психологиялық тұрақтылықты арттыру, жеңілісті дұрыс қабылдай білуге үйрету.	Қиындықтарға мойымайтын мықты рух тәрбиеленеді.
18	«Чемпионның күн тәртібі» салауатты өмір салты және өзін-өзі күту	«Пайдалы тағамдар» мастер-класы, режим сақтау конкурстары, салауаттылық туралы ақпараттық плакаттар байқауы.	Дұрыс тамақтану мен гигиена мәдениетін қалыптастыру, допингке қарсы сананы ояту.	Дұрыс тамақтану мен гигиенаны әдетке айналдырады.
19	«Бір команда — бір мақсат» командалық бірлік және жауапкершілік	Тимбилдинг ойындары, «Команда капитаны» рөлдік ойындары, сенім эстафеталары.	Топтық жұмыс дағдыларын дамыту, ортақ мақсатқа жұмыла білу.	Топтағы серіктесіне сенім артуды үйренеді.
20	«Көк тудың желбірегені» патриотизм және ұлттық намыс	Қазақстан чемпиондарымен кездесу, «Тоғызқұмалақ», «Асық ату» сияқты ұлттық ойын фестивальдері, «Мен елімнің намысын қорғаймын» атты шығармалар байқауы.	Отанға деген сүйіспеншілікті арттыру, ұлттық спорт түрлерін дәріптеу.	Ел намысын қорғау — басты мақсатына айналады.
21	«Сұлулық әлемді құтқарады» эстетикалық тәрбие және талғам	«Сахна сыры» шеберлік сағаттары, классикалық балет және заманауи би тарихы туралы кештер, «Ең үйлесімді бейне» байқауы.	Сахналық мәдениетті, костюм кию этикасын және өнердегі талғампаздықты дамыту.	Сұлулық пен өнерді терең сезінуді үйренеді.
22	«Қазақ биі — халық қазынасы» ұлттық би өнері және мұра	«Қамажайдан» — «Қара жорғаға» дейін (марафон), этно-би кештері, белгілі бишілермен (мысалы, Шұғыла Сапарғалиқызы сияқты тұлғалардың мектебі) танысу.	Қазақ халқының би өнерін дәріптеу, ұлттық құндылықтарды қастерлеу.	Қазақ биінің элементтері мен тарихын меңгереді.
23	«Шындалған шеберлік» тәртіп пен төзімділік	«Таңғы жаттығу — табыс кілті», импровизация сағаттары, «Бидегі ерік-жігер» мотивациялық тренингтері.	Еңбекқорлыққа баулу, физикалық және моральдық төзімділікті нығайту.	Өз уақытын және денесін басқаруға дағдыланады.
24	«Билеген жүректер бірлігі» ұжымдық үйлесім мен синхрондылық	«Flashmob» ұйымдастыру, жұптық би (балет немесе латын) кештері, «Бір толқында»	Командалық жұмыс дағдысын дамыту, ұжымдағы сенімділікті арттыру.	Ансамбльдегі рөлін түсініп, үйлесімді билейді.

		атты командалық ойындар.		
25	«Менің биім — менің әлемім» креативтілік және өзін-өзі көрсету	«Жас хореограф» байқауы (балалар өздері би қояды), «Би терапиясы» (эмоцияны бимен білдіру), тақырыптық батлдар.	Өз-өзін тану, креативті ойлауды дамыту және авторлық идеяларды жүзеге асыру.	Шығармашылық еркіндік пен жаңа идеялар пайда болады.
«Адал азамат – біртұтас тәрбие» бағдарлама модулі				
1	«Адалдық — адамдықтың белгісі»	Дөңгелек үстел	Көшбасшының бойында ар-ұят пен адалдықты қалыптастыру.	Ішкі мәдениеті жоғары, шыншыл көшбасшылар.
2	«Мейірімділік — жылы жүректен»	«Жүректен жүрекке» акциясы	Қайырымдылық пен қамқорлық жасаудың маңызын көрсету.	Айналасына жанашырлықпен қарайтын тұлға.
3	«Бірлігі жарасқан ел — мықты»	Этно-фестиваль	Достық пен татулық құндылықтарын дәріптеу.	Қазақстандық патриотизм мен ұлтаралық келісім.
4	«Жауапты азамат — ел тірегі»	Құқықтық викторина	Құқықтық сауаттылық пен азаматтық парызды түсіндіру.	Заңды сыйлайтын, жауапты азаматтық позиция.
5	«Көшбасшының еңбегі — елдің мерейі»	Көшбасшылармен кездесу	Еңбекқорлық пен қоғамға пайда әкелуді насихаттау.	Еңбектің табысқа апарар жол екенін ұғыну.
6	«Әзілдің әдебі — ардың ісі»	Пікірсайыс-тренинг	Әзіл этикасын түсіндіру, біреудің намысына тимеуге үйрету.	Әзіл мәдениеті қалыптасқан, этиканы сақтайтын жастар.
7	«Сөз қадірі — өз қадірін»	«Сөз мерген» шешендік өнер сайысы	Айтылған сөзге жауапкершілікпен қарауды дамыту.	Өз ойын ашық және жауапты жеткізе білу.
8	«Күлкі — көңіл ажары, достық — өмір ажары»	Тимбилдинг ойындары	Командадағы татулық пен адал ниетті насихаттау.	Ұжым ішіндегі бауырмалдық пен ынтымақ.
9	«Қалжының қасиетті болсын»	Театрландырылған қойылым	Ұлттық әзіл-сықақ өнеріндегі тәрбиелік астарды ұғындыру.	Ұлттық мұраға деген құрмет пен таным.
10	«Тапқырлық — парасат белгісі»	«Миғұла» зияткерлік шоуы	Креативті ойлауды және білімге құштарлықты ояту.	Күрделі жағдайда тапқырлық таныту қабілеті.
11	«Тәуелсіздік — қастерлі құндылық»	Патриоттық жыр кеші	Рәміздерді қадірлеу, Отанға деген сүйіспеншілікті ояту.	Мемлекеттік рәміздерді мақтан тұту.
12	«Ата салтың — асыл қазынаң»	Дәстүр сабағы (мастер-класс)	Салт-дәстүрді сақтау арқылы болашақты жоспарлау.	Ұлттық болмысты сақтаған жас ұрпақ.
13	«Адал ұлан — ел ертеңі»	Ант беру рәсімі / Рөлдік ойын	«Жас Ұлан» антына адалдық пен шыншылдықты бекіту.	Сертке адал, принципшіл ұландар.
14	«Біліммен асқан белес»	«Білім — күш» пікірталасы	Білім алу — азаматтық міндет	Өз-өзін дамытуға деген тұрақты

			екенін ұғындыру.	қызығушылық.
15	«Қоршаған орта — өз үйің»	Эко-рейд / Тазалық акциясы	Табиғатты қорғауға және экологиялық жауапкершілікке баулу.	Туған жер табиғатына жанашырлықпен қарау.
16	«Жеңістен биік — арнамыс»	Спорттық дискуссия	Таза бәсекелестік пен адалдық мәдениетін қалыптастыру.	«Таза спорт» принципін ұстанатын спортшылар.
17	«Тәртіпке бас иген құл болмайды»	Б. Момышұлы тағылымы (сабақ)	Спорттық және өмірлік тәртіптің маңызын ашу.	Темірдей тәртіп пен өзін-өзі басқару дағдысы.
18	«Ұлт намысы — менің мойнымда»	Мотивациялық кездесу	Ел намысын қорғау — басты міндет екенін сезіндіру.	Отаншылдық рух пен жауапкершілік.
19	«Күш — бірлікте»	Топтық стратегиялық ойын	Командалық рух пен адал достықты нығайту.	Бір-біріне сенім артатын ұйымшыл команда.
20	«Тер төкпегеннің — тілегі орындалмас»	Табыс тарихы (презентация)	Еңбек пен қажырлылық арқылы табысқа жетуді үйрету.	Жеңіске жетудегі еңбекқорлықтың маңызы.
21	«Би — ұлттың бейнесі»	Шығармашылық шеберхана	Қазақ биі арқылы ұлттық болмысты таныту.	Ұлттық би өнерінің қыр-сырын меңгеру.
22	«Сахна мәдениеті — ішкі тазалық»	Эстетика сағаты	Сыртқы келбет пен ішкі жан дүние үйлесімін түсіндіру.	Мәдениетті және биязы мінез-құлық.
23	«Өнер — адалдықты сүйеді»	«Шынайы өнер» сұхбаты	Өз ісіне шынайы берілгендікті тәрбиелеу.	Кәсібилік пен өнерге деген адалдық.
24	«Үйлесім тапқан ұжым»	Сенім тренингтері	Сахнадағы әріптестік пен сенімді нығайту.	Сахнадағы мінсіз үйлесім мен ынтымақтастық.
25	«Төзімділік — өнер шыңына бастар жол»	Мақсатқа жету сағаты	Қажырлы еңбек пен сабырлылыққа баулу.	Шыдамдылық пен кәсіби шеберліктің артуы.

Спорттық модуль

1	«Достық эстафетасы»	Командалық жарыс	Өзара сыйластықты нығайту, топтық жауапкершілікті сезіну.	Балалардың ұжымдық ауызбіршілігі артады.
2	«Ұлы дала ойындары»	Ұлттық спорт фестивалі	Ұлттық ойындар арқылы ептілік пен күшті дамыту.	Ұлттық мәдениетке деген қызығушылық оянады.
3	«Бірлік» футбол турнирі	Топтық біріншілік	Әділ ойын (Fair Play) принциптерін үйрету.	Спорттық этика мен төзімділік қалыптасады.
4	«Достық шеңбері» (Бассейн)	Бассейндегі ойындар	Суда еркін қозғалу дағдысын қалыптастыру.	Денсаулық нығайтып, судан қорқыныш сейіледі.
5	«Тай-тұяқ» квесті	Бағдарлау ойыны	Логикалық ойлауды және қоршаған ортаны тануды	Командалық рух пен мейірімділік артады.

			дамыту.	
6	«Көңілді старттар»	Өзіл эстафетасы	Тапқырлықты дамыту, жағымды психологиялық ахуал орнату.	Балалардың көңіл-күйі көтеріліп, ортаға бейімделеді.
7	«Спорттық дуатлон»	Кроссовкалы квест	Жылдам ойлау мен физикалық белсенділікті ұштастыру.	Интеллектуалдық және спорттық қабілеттер тең дамиды.
8	«Комикалық волейбол»	Шарлармен ойын	Қозғалыс координациясын жақсарту, топтық байланыс.	Эмоционалдық стресс азайып, белсенділік артады.
9	«Қазына іздеу»	Бассейндегі сайыс	Су астында демді ұстауды және батылдықты шыңдау.	Өкпенің тыныс алу жүйесі жақсарады.
10	«Күлкі марафоны»	Маскарадтық жарыс	Балалардың шығармашылық әлеуетін спорт арқылы ашу.	Өзіне деген сенімділік пен креативтілік артады.
11	«Жас сарбаз» жолағы	Кедергілер сайысы	Күш, жылдамдық және төзімділік қасиеттерін шыңдау.	Физикалық дайындық деңгейі жоғарылайды.
12	«Зарница» ойыны	Әскери-тактикалық ойын	Тәртіпті сақтауды және стратегиялық жоспарлауды үйрету.	Отансүйгіштік және жауапкершілік сезімі артады.
13	Мергендер сайысы	Нысана көздеу	Зейін қою (концентрация) және дәлдікті дамыту.	Жинақылық пен төзімділік қасиеттері қалыптасады.
14	«Судағы десант»	Бассейндегі жаттығу	Судағы қауіпсіздік және құтқару амалдарын үйрету.	Күрделі жағдайда дұрыс шешім қабылдау дағдысы.
15	«Нептун күні»	Театрландырылған шоу	Дәстүрлі лагерь мәдениетін насихаттау, сумен шынығу.	Балалардың жазғы демалысы қызықты аяқталады.
16	«Орталық олимпиадасы»	Жеңіл атлетика	Спорттық рекордтар орнатуға ынталандыру.	Жоғары жетістіктерге деген күштарлық оянады.
17	Жаппай марафон	Ұзаққа жүгіру	Жүрек-қан тамырлары жүйесін шынықтыру.	Организмнің жалпы төзімділігі артады.
18	Баскетбол турнирі	Командалық матч	Жедел шешім қабылдау және серіктестік сезімін дамыту.	Ептілік пен жылдамдық қасиеттері артады.
19	Толағай	Спорт	Жедел шешім жүгіру	Дене бітімі түзеліп, бұлшықеттер нығаяды.
20	«Record Breakers»	Рекордтар кеші	Жеке қабілеттерді айқындау және өзін-өзі жеңуге баулу.	Өзіне деген жоғары баға (самооценка) қалыптасады.
21	«Биле, спорт!»	Аэробикалық жарыс	Ритмді сезінуді және	Дене қозғалысының

			пластиканы дамыту.	үйлесімділігі жақсарады.
22	«Лимбо» ойыны	Музыкалық илгіштік	Омыртқаның илгіштігін және тепе-теңдікті дамыту.	Ептілік пен икемділік көрсеткіштері артады.
23	«Твистер» турнирі	Ептілік ойыны	Дене бұлшықеттерін созу және кеңістікті бағдарлау.	Илгіштік пен шыдамдылық нығаяды.
24	«Just Dance»	Жаппай флешмоб	Көпшілік алдында еркін өнер көрсетуді үйрету.	Эстетикалық рахат алып, би дағдылары шыңдалады.

Сауықтыру модулі

1	«Орталықтағы қауіпсіздік әліппесі»	Нұсқаулық-әңгіме	Жеке гигиена және ұжымдық ортадағы қауіпсіздік ережелерімен таныстыру.	Балалардың жаңа ортаға медициналық бейімделуі жеңілдейді.
2	«Таза қол — микробқа тосқауыл»	Мастер-класс (тәжірибелік)	Дұрыс қол жуу техникасын үйрету, ішек ауруларының алдын алу.	Гигиеналық дағдылардың қалыптасуы, инфекция қаупінің азаюы.
3	«Күн нұры: пайдасы мен зияны»	Танымдық сағат	Күн өтуден сақтану жолдарын және күннен қорғайтын кремдерді қолдануды үйрету.	Күн өту және тері күйіктері оқиғаларының болмауы.
4	«Витаминдер — денсаулық тірегі»	Витаминдік викторина	Маусымдық жемістер мен көкөністердің ағзаға маңызын түсіндіру.	Дұрыс тамақтануға деген оң көзқарас қалыптасады.
5	«Жарақат алсаң, не істеу керек?»	Практикалық жаттығу	Кішігірім жарақаттар (сырылу, тіліну) кезінде алғашқы көмек көрсетуді үйрету.	Балалардың өзіне және өзгеге алғашқы көмек беру дағдысы.
6	«Дұрыс тыныс алу — саулық»	Тыныс алу гимнастикасы	Таза ауада тыныс алу жаттығулары арқылы өкпені шынықтыру.	Тыныс алу жүйесінің нығаяуы, жалпы сергектік.
7	«Су ішу режимі — маңызды!»	Тренинг (су балансы)	Ыстық күндері ағзаның сусыздануын болдырмау жолдарын үйрету.	Балалардың күнделікті су ішу мәдениеті реттеледі.
8	«Судағы сақтық — жанға саулық»	Дәрігерлік нұсқама	Су айдындарында өзін-өзі ұстау ережелерін түсіндіру.	Судағы жазатайым оқиғалардың алдын алу.
9	«Жәндіктер мен улы өсімдіктер»	Көрнекілік экспозициясы	Кене, маса және белгісіз өсімдіктерден келетін қауіптің алдын алу.	Жәндік шаққандағы алғашқы көмек әрекеттерін меңгеру.
10	«Ыстық өтуден алғашқы көмек»	Ситуациялық ойын	Күн өткен адамға шұғыл көмек көрсету алгоритмін үйрету.	Күрделі жағдайда сасқалақтамай көмек көрсету

				қабілеті.
11	«Жазғы тағамдар мен сақтану»	Аспаз бен дәрігер сұхбаты	Тез бұзылатын тағамдар мен астан ұшынудың алдын алу жолдары.	Астан ұшыну жағдайларын болдырмау.
12	«Шынықсаң — шымыр боласың»	Сауықтыру шарасы	Ауа және су процедуралары арқылы ағзаны шынықтыру әдістері.	Иммунитеттің жоғарылауы және дене төзімділігі.
13	«Сұлу мүсін — денсаулық»	Емдік дене шынықтыру (Едш)	Омыртқаның қисаюын (сколиоз) болдырмау жаттығуларын үйрету.	Дұрыс отыру және жүру дағдысының бекуі.
14	«Көз жанарыңды аяла»	Офтальмологиялық жаттығу	Телефон мен гаджеттердің көзге әсері және көз жаттығулары.	Көз шаршауын басуды үйрену, көру қабілетін сақтау.
15	«Күн тәртібі — жетістік кепілі»	Психологиялық кеңес	Салауатты ұйқы мен демалыс режимін мектепке бейімдеу.	Балалардың оқу жылына жүйке жүйесінің дайын болуы.

4.3. Бағдарламаны іске асыру тиімділігінің мониторингі

Бағдарламаны іске асырудан күтілетін нәтижелер өлшенетін және тексерілетін сипатқа ие және сандық және сапалық көрсеткіштерді қамтитын мониторинг жүйесін пайдалана отырып, әрбір ауысымның қорытындысы бойынша бағалауға жатады.

Нәтижелерге қол жеткізуді бағалау мынадай бағыттар бойынша жүзеге асырылады:

Бағыт	Бағалау тәсілдері	Көрсеткіштер
Тұлғалық және элеуметтік нәтижелер	Бағаланады ауысымға қатысушыларға сауалнама жүргізу арқылы; мұғалімдердің, сынып жетекшілерінің, ұйымдастырушы-педагогтардың/тәлімгерлердің бақылаулары; балалардың белсенділігі мен белсенділік деңгейін сараптамалық бағалау; балалардың іс-шаралар мен жобаларға қатысуын талдау	қызметке тартылу деңгейі – кемінде 90%; элеуметтік белсенділік деңгейі – қатысушылардың кемінде 80%; бейімделудің оң динамикасы – балалардың кемінде 80%-ында.
Тәрбиелік (дамытушылық) нәтижелер	Мыналар арқылы бағаланады: білім беру іс-шараларына, жобаларға, байқауларға қатысуды талдау; практикалық тапсырмалар мен шығармашылық жұмыстарды орындау; қатысушылардың өзін-өзі бағалауы және рефлексиясы.	қызметтің білім беру нысандарына қатысу – кемінде 95%; демонстрация түйінді дағдыларды қалыптастыру (коммуникация, ынтымақтастық, креативтілік); танымдық белсенділіктің артуы (бақылаулар мен сауалнамалар нәтижелері бойынша).
Сауықтыру	Мыналар арқылы бағаланады:	Спорттық-сауықтыру іс–

нәтижелері	балалардың дене белсенділігін бақылау; медициналық қолдау деректері; спорттық-сауықтыру іс-шараларына қатысуды талдау.	шараларына қатысу - кемінде 95%; Қозғалыс белсенділігінің деңгейін арттыру; Көңіл-күйді жақсарту және шаршау деңгейін төмендету (мониторинг нәтижелері бойынша).
Қатысушылардың қанағаттанушылығы Бағдарламамен	Мыналар арқылы бағаланады: балалардың қорытынды сауалнамасы; кері байланысты талдау.	ауысымның мазмұны мен ұйымдастырылуына қанағаттану деңгейі кемінде 85% құрайды.

Бағдарламаның күтілетін нәтижелері нақты, өлшенетін және тексерілетін болып табылады, бұл әрбір ауысымның қорытындылары бойынша оны іске асыру тиімділігін объективті бағалауды қамтамасыз етеді және жұмыстың мазмұны мен нысандарын түзетуді жүзеге асыруға мүмкіндік береді.

V. ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН МАЗМҰНЫ

БІЛІМ БЕРУ МОДУЛІ

5.1. Модульдің жалпы сипаттамасы

«Жас дәурен» ООСО бағдарламасының білім беру модулі білім алушылардың (5-9 сынып оқушыларының) жас, психологиялық және жеке ерекшеліктерін ескере отырып, оқытуды, қосымша білім беруді және тәрбие жұмысын біріктіретін тұтас білім беру кеңістігін қамтамасыз етуге бағытталған.

Модуль келесі негіздер бойынша іске асырылады:

- негізгі орта білім берудің үздіксіздігін қамтамасыз ету;
- тәжірибеге бағдарланған тәсілді қолдану;
- STEM-технологияларды енгізу (Орталықтағы 10 компьютер, 1 ноутбук, 2 интерактивті панельді, 2 проектор, 1 интерактивті панель тв тиімді пайдалану арқылы);
- мазмұнның өзгермелілігі, қолжетімділік және тұлғаға бағдарлану қағидаттарын сақтау;
- оқыту, тәрбиелеу және дамыту процестерін біріктіру;
- сабақтарды ауысым ішінде біркелкі бөлу;
- іс-әрекеттің әртүрлі түрлерін (интеллектуалдық, шығармашылық, ойын) ұтымды кезектестіру.

«Жас дәурен» ООСО-ның басты ерекшелігі: Орталықтағы білім беру қызметі мен оқу процесін, тәрбие жұмысы және 7 бағыттағы қосымша білім беруді (үйірме жұмыстарын) толықтай бір жүйеге біріктіреді.

Оқу жылы кезеңінде күннің бірінші жартысы мектеп бағдарламасына сәйкес оқу сабақтарына арналады. Осыған байланысты қосымша білім беру, тәрбие іс-шаралары және білім беру қызметінің өзге де нысандары түскі демалыстан кейін, күннің екінші жартысында жүзеге асырылады.

Білім беру қызметін ұйымдастыру Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын, санитариялық-гигиеналық нормаларды және рұқсат етілген оқу жүктемесін қатаң сақтай отырып жүргізіледі.

Оқу жүктемесі білім алушылардың денсаулығын сақтау қажеттілігі мен оқу жүктемесінің ең жоғары көлеміне қойылатын талаптарды ескере отырып бөлінеді. Бағдарлама аясында балалардың оқу, дамытушылық, шығармашылық және сауықтыру

(бассейн, таза ауадағы белсенділік) іс-әрекеттерінің ұтымды кезектесуі толықтай қамтамасыз етіледі.

5.2. **Оқу үдерісі** жұмыс оқу жоспарында көрсетілген пәндер бойынша бекітілген үлгілік оқу бағдарламалары бойынша жүзеге асырылады. Оқу жылының каникул уақытында, жазғы кезеңде оқу процесі жүзеге асырылмайды.

Оқу компоненті:

- БЖЖ-ға сәйкес STEM-зертханалар базасында STEM-тәсілді қолдана отырып, іргелі пәндер (алгебра, геометрия, физика, химия, биология) бойынша МЖМБС-ны іске асыру;

- критериялды бағалау (қалыптастырушы, жиынтық);

- оқушылардың жас және жеке ерекшеліктерін есепке алу;

- пәндер бойынша ғылыми-зерттеу жұмыстары (ауысымның шағын жобалары).

Орталықтың ерекшелігі үй тапсырмаларының болмауы болып табылады. Бұл балалардың сабақтан бос уақытында тәрбиелік іс-шараларға қатысуына, сауықтыру шеңберінде спорттық-сауықтыру бағдарына қатысуына байланысты. Бекітілген кестеге сәйкес оқу процесін ұйымдастыру білім беру қызметінің негізгі құрамдас бөлігі болып табылады.

5.3. **Дамыту, жобалау, зерттеу және шығармашылық қызмет**

Мақсаты: жеке қабілеттерін, шығармашылық әлеуетін және дербес қызмет дағдыларын дамыту.

Мазмұны:

қызығушылықтары бойынша үйірмелер мен секциялар (ғылыми, шығармашылық, техникалық);

жобалау қызметі (жеке және топтық жобалар);

зерттеу жұмысы;

шеберлік сыныптары мен тренингтер;

зертханалық және практикалық сабақтар.

Іске асыру нысандары:

- спорт үйірме («Шынықсаң шымыр боларсың» «Садақ ату», «Асық»);
- шығармашылық бағыттар («Қолөнер», «Қышқұмыра», «Алтын оймақ», «Ой зерек», «Домбыра»);
- тренингтік сабақтар;
- кейс-чемпионаттар.

Іске асыру режимі: күніне кемінде 2 сабақ

Күтілетін нәтижелер:

- креативтілік пен бастамашылықты дамыту;
- жобалау және зерттеу қызметі дағдыларын қалыптастыру;
- дербестік пен жауапкершілікті дамыту;
- жеке қабілеттерін ашу.

5.4. **Тәрбие іс-шаралары мен жобалары**

«Жас дәурен» ООСО-ның тәрбие жүйесі «іс-әрекет арқылы тәрбиелеу» қағидатына негізделген. Тәрбие іс-шаралары мен жобаларын іске асыру балалардың жас және жеке-психологиялық ерекшеліктерін, нақты ауысымның бейіндік бағыты мен тақырыбын, сондай-ақ мәдени және ұлттық құндылықтарды ескере отырып жүзеге асырылады.

Іс-шаралардың мазмұны «Адал азамат» біртұтас тәрбие бейнесін қалыптастыруға – сыни тұрғыдан ойлай алатын, ұлттық құндылықтарды құрметтейтін, жауапты және жаһандық әлемнің сын-қатерлеріне дайын тұлғаны тәрбиелеуге бағытталған.

Білім беру модулінің тәрбиелік құрамдас бөлігі «Адал азамат» біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында іске асырылады және келесі мақсаттарды көздейді:

- **Азаматтық жауапкершілік пен патриотизм:** Оқушылардың бойында Отанға деген сүйіспеншілікті және мәдени мұраға деген құрметті қалыптастыру;
- **Коммуникативтік дағдылар және командалық жұмыс:** Уақытша балалар

ұжымында («гаджетсіз» ортада) тиімді қарым-қатынас жасау және бірлесіп жұмыс істеу қабілетін дамыту;

- **Көшбасшылық қасиеттер мен тұлғалық әлеует:** Әр баланың бірегей мүмкіндіктерін ашу, өзіне деген сенімділігін арттыру және шешім қабылдау дағдыларын шыңдау;
- **Экологиялық мәдениет:** Орталықтың 10 гектарлық табиғи аумағын пайдалана отырып, қоршаған ортаны қорғауға және экологиялық жауапкершілікке баулу;
- **Қауіпсіз және салауатты өмір салты:** Денсаулықты сақтау технологияларын меңгерту, зиянды әдеттерден аулақ болу және қауіпсіз мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру.

Іске асыру нысандары: тақырыптық іс-шаралар мен акциялар, пікірталас алаңдары, пікірталастар, әлеуметтік жобалар; мәдени-танымдық бағдарламалар, жасақтық және жалпы орталық іс-шаралар.

Іске асыру режимі: күніне кемінде 2 іс-шара

Күтілетін нәтижелер:

- азаматтық ұстаным мен патриоттық сананы қалыптастыру;
- әлеуметтік белсенділікті дамыту;
- мінез-құлық және өзара іс-қимыл мәдениетін қалыптастыру;
- көшбасшылық пен жауапкершілікті дамыту.

Тәрбие іс-шаралары білім алушылардың жас және психологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, күн сайын, көбінесе түстен кейін өткізіледі. Оқу кезеңі жағдайында іс-шаралардың сапасы мен мазмұнын сақтай отырып, олардың қарқындылығын төмендетуге, тәрбие міндеттерін білім беру және үйірме сабақтарына біріктіруге жол беріледі.

5.5. Білім беру қызметінің өзге де нысандары

Мақсаты: білім беру кеңістігін кеңейту және оқытудың вариативтілігін қамтамасыз ету.

Мазмұны:

- білім беру квесттері;
- зияткерлік ойындар;
- офлайн-сабақтар және сандық белсенділік;
- кинотеатрға, киелі жерлерге (кесенелер, музейлер) саяхат пен жорықтар;
- сарапшылармен және кәсіпқойлармен кездесулер;
- жасақтық жұмыс түрлері, жасақаралық, жалпы орталық іс-шаралар (музыкалық-әдеби, тарихи кештер).

Іске асыру режимі: күніне кемінде 1 іс-шара/сабақ

Күтілетін нәтижелер: дүниетанымды кеңейту, танымдық қызығушылықты дамыту, өз бетінше білім алу дағдыларын қалыптастыру, пәнаралық форматта білімді ықпалдастыру.

VI. САУЫҚТЫРУ МОДУЛІ

6.1. Модульдің жалпы сипаттамасы

Сауықтыру модулі «Жас дәурен» ООСО білім беру-сауықтыру бағдарламасының ажырамас бөлігі болып табылады. Ол балалардың физикалық және психикалық денсаулығын кешенді нығайтуға, салауатты өмір салты мәдениетін қалыптастыруға және уақытша балалар ұжымы жағдайында ағзаның бейімделу мүмкіндіктерін арттыруға бағытталған.

Модуль Орталықтың жыл бойы жұмыс істеу жағдайында балалардың жас, жеке, климаттық және аумақтық ерекшеліктерін, сондай-ақ ауысымдардың ұзақтығын (оқу кезеңінде 20 күн / жазғы кезеңде 15 күнтізбелік күн) ескере отырып іске асырылады.

ҚР Денсаулық сақтау министрлігіне қарасты, дәрі-дәрмектік терапияны қолдана отырып, патологиялар мен диагноздарға байланысты кешенді медициналық-

психологиялық және элеуметтік оңалтуға бағытталған балалар орталықтарынан айырмашылығы – «Жас дәурен» ООСО-дағы сауықтыру шаралары:

- жергілікті табиғи-климаттық жағдайларды тиімді пайдалану;
- емдік дене шынықтыру (ЕДШ) және жүйелі спорттық белсенділік;
- физиотерапиялық әдістер;
- белгілі бір емдеу және демалыс режимін сақтай отырып, ұтымды (теңдестірілген) тамақтану арқылы балалардың иммунитетін күшейтуге және физикалық-психикалық саулығын арттыруға бағытталған.

6.2. Сауықтыру модулінің мақсаты мен міндеттері

Мақсаты: Балалардың денсаулығын сақтау және нығайту, салауатты өмір салтының орнықты дағдыларын қалыптастыру, дене белсенділігін дамыту және психоэмоционалдық салауаттылық деңгейін арттыру үшін жағдайлар жасау.

Сауықтыру модулінің міндеттері:

- Күн бойы балалардың оңтайлы қозғалыс режимін және дене белсенділігін қамтамасыз ету.
- Балаларда салауатты өмір салтын қалыптастыру (тамақтану, гигиена, күн тәртібі).
- Шынықтыру және алдын алу іс-шаралары жүйесін ұйымдастыру.
- Медициналық сүйемелдеуді және денсаулық жағдайының мониторингін қамтамасыз ету.
- Психоэмоционалдық кернеу деңгейін төмендету және стресске төзімділікті дамыту.
- Қауіпсіз мінез-құлық дағдыларын және денсаулық мәдениетін қалыптастыру.

6.3. Медициналық-профилактикалық бағыт

Бұл бағыт Орталықтың медициналық қызметімен жүзеге асырылады және келесі іс-шараларды қамтиды:

- **Медициналық қабылдау:** Балалар келген кездегі алғашқы медициналық тексеруден өткізу;
- **Денсаулық мониторингі:** Балалардың денсаулық жағдайына күнделікті бақылау жүргізу;
- **Аурулардың алдын алу:** Инфекциялық және соматикалық аурулардың алдын алу шараларын ұйымдастыру;
- **Санитариялық бақылау:** Санитариялық-гигиеналық нормалардың, тамақтану сапасының және нысан тазалығының сақталуын қатаң қадағалау;
- **Медициналық сүйемелдеу:** Ауру белгілері анықталған жағдайда баланы оқшаулау (изолятор) және тиісті медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру;
- **Санитариялық-ағарту жұмысы:** Балалар арасында жеке гигиена және салауатты өмір салтын насихаттау бойынша түсіндірме жұмыстарын жүргізу.

6.4. Денешынықтыру-сауықтыру бағыты жүйелі қозғалыс белсенділігін ұйымдастыру түрлері:

- таңертеңгі гимнастика (күн сайын);
- спорттық-сауықтыру маршруттары;
- қозғалмалы және спорттық ойындар;
- спорт секцияларындағы сабақтар;
- жалпылагерлік спорттық іс-шаралар (эстафеталар, спартакиадалар, турнирлер);
- ауа райы жағдайларын ескере отырып, ашық ауада өткізілетін сабақтар.

«Жас дәурен» ООСО-ның ерекшелігі

Баянауыл өңірі бойынша маршруттары экскурсия бағдарламалары мектеп

жасындағы балалар үшін арнайы жасалады. Олар өте қызықты әрі керемет, танымдық және қызығушылықты арттыру сияқты жақтары мол. Атақты зерттеуші және философ ретінде танылған, М.Ж.Көпеевтің кесенесіне, мұражайына, алғашқы академик Қ.И.Сатпаевтың мұражайына, белгілі ақын-жазушы С.Торайғыровтың мұражайымен, Қоңыр әулие үңгірі, Жасыбай батыр ескерткіші, Жаяу Мұса ескерткіші, Баянауыл өңірімен танысу – рухани және мәдени дамуға керемет мүмкіндік береді.

Үстел-үсті ойындары залы: тоғызқұмалақ, дойбы, шахмат және үстел теннисі арналған арнайы жабдықталған орын;

Сабындыкөл жағажай: Сабындыкөл Баянауылдағы ең үлкен су қоймасы болып саналады, оның атауы шынымен де, "сабынды көл" дегенді білдіреді. 2012 жылы 23 шілдеде «Жас дәурен» Облыстық оқыту - сауықтыру орталығының жағажайы ашылды. Бүгінгі таңда жағажай жазғы ауысымдарда жұмыс жасайды. Жағажай Баянауылдың ең таза көлдерінің бірі - Сабындыкөл жағасында орналасқан. Жағажай аумағы жарты гектарға тең. Сыйымдылығы 200 адамға дейін. Жағажайда демалуға қажеттінің бәрі бар, балалар ойнайтын алаң орналасқан.

- **Ашық спорт алаңдары:** 1 жаздық спорт алаңы, футбол, баскетбол, волейбол алаңдары және спорттық жаттығу орындары (WorkOut);
- **Қысқы кезеңде:** шаңғы және қардағы белсенді ойындар.

Спорттық және танымдық үйірмелер жүйесі

Балалардың бос уақытын мазмұнды ұйымдастыру мақсатында келесі арнайы үйірмелер жұмыс істейді:

- **Спорттық бағыт:** «Ұлттық ойындар», «Мерген», «Асық», «Үстел-үсті ойындар»;
- **Техникалық және шығармашылық бағыт:** «Домбыра», «Қолөнер», «Қышқұмыра», «Ой зерек», «Алтын оймақ»;
- **Медиа және тілдік дамыту:** «Сөйлеу шеберлігі», «English club»;
- **Тұлғалық даму:** «Баянауыл өлкесі»

Туризм және өлкетану:

Баянауыл өңірімен танысу – рухани және мәдени дамуға керемет мүмкіндік береді. Ұлттық тәрбие мен патриотизмді қалыптастырудың тиімді құралы болып табылады. Орталықтың «Өлкетану» үйірмесі аясында балалардың тарихи санасын жаңғырту мақсатында Баянауыл киелі орындарына арнайы экскурсиялар ұйымдастырылады:

- **«М.Ж.Көпеевтің кесенесіне» кесенесіне саяхат:** Атақты зерттеуші және философ.
- **«Қ.И.Сатпаевтың мұражайына» саяхат:** алғашқы академик.
- **«С.Торайғыровтың музейіне» саяхат:** белгілі ақын-жазушы
- **Қоңыр әулие үңгірі**
- **Жасыбай батыр ескерткіші**
- **Жаяу Мұса ескерткіші**
- **Жасыбай өңірі**
- **Бұл бағыттың негізгі мақсаттары:**
- **Тәрбиелік:** Балаларды табиғатпен және тарихи мұрамен қарым-қатынас жасау процесіне тарту арқылы олардың бойына экологиялық мәдениет пен мемлекетшілдік рухты ұялату.
- **Танымдық:** Туристік дайындықтың қажетті білімдері мен дағдыларын меңгерту, туған өлкенің тарихына деген қызығушылықты арттыру.
- **Сауықтыру:** Таза ауадағы белсенділік пен интеллектуалдық жүктемені теңгерімді ұстау арқылы ауысым қатысушыларының психоэмоционалдық жағдайын жақсарту.

6.5. Шынықтыру және сауықтыру рәсімдері

Шынықтыру шараларын өткізу медицина қызметкерлерінің балалардың денсаулық жағдайын динамикалық бақылауы арқылы қамтамасыз етіледі және балалардың жас ерекшеліктерін, денсаулық жағдайын және климаттық жағдайларды ескере отырып жүзеге асырылады:

1. үй-жайларды желдету және кварцтау;
2. таңертеңгі және кешкі уақыттарда күн сәулесінде болу (күн ванналары);
3. таза ауада ойындар мен сабақтар өткізу;
4. қызып кетуден қорғау (бас киім кию, күн процедураларын мөлшермен қабылдау);
5. жалаңаяқ жүру (шөптің, құмның, жердің үстімен);
6. күнделікті су рәсімдері (көлде шомылу);
7. жуыну және шомылу кезінде температуралық режимдерді алмастыру;
8. таза ауадағы белсенді ойындар;
9. спорттық жаттығулар мен таңертеңгі гимнастика;
10. күн тәртібін сақтау, дұрыс температуралық режимді қамтамасыз ету;
11. экскурсиялар мен жорықтар;
12. қысқы спорт түрлерімен айналысу (шаңғы және т.б.).

6.6. Күн тәртібі және тамақтануды ұйымдастыру

Күн тәртібі оқу қызметінің (оқу кезеңінде), белсенді қозғалыстың, демалыс пен ұйқының, тамақтану мен бос уақытты мазмұнды өткізудің теңгерімін ескере отырып құрылады.

Дұрыс тамақтануды және ішу режимін сақтау жөніндегі іс-шаралар Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2025 жылғы 4 наурыздағы № 16 бұйрығына сәйкес келесі талаптар бойынша жүзеге асырылады:

- **Мәзірді жоспарлау:** Тамақтану нормаларына сәйкес келетін перспективалық 10 күндік маусымдық мәзір және бекітілген нормаларға сай күнделікті мәзір-таратпа негізінде тамақтандыру ұйымдастырылады.
- **Тамақтану жиілігі мен аралығы:** Орталықта **5 мезгіл теңдестірілген тамақтану** (таңғы ас, түскі ас, бесін ас, кешкі ас, кешкі жеңіл ас) жолға қойылған. Тамақ ішу арасындағы интервал 3,5 – 4 сағаттан аспайды.
- **Тағамның құндылығы:** Тамақтанудың калориялығы тәулігіне кемінде 2700 ккал болуы қамтамасыз етіледі, оның ішінде нәруыздар – 81 г, майлар – 84 г, көмірсулар – 405 г.
- **Ішу режимі:** Тәрбиеленушілер ас ішу кезінде және басқа да уақытта сапасы мен қауіпсіздігі стандарттарға сәйкес келетін ауыз сумен тұрақты түрде қамтамасыз етіледі. Бөтелкедегі ауыз судың сәйкестік сертификаттары қадағаланады.
- **Сапаны бақылау:** Тағамдардың сапасы мен қауіпсіздігіне тұрақты медициналық бақылау жасалады; балалардың жас ерекшеліктері (5-9 сыныптар) мен физикалық жүктемелері ескеріледі.
- **Тамақтану мәдениеті:** Балалардың бойында дұрыс тамақтану әдетін қалыптастыру, ас ішу этикетін сақтау бойынша тәрбиелік жұмыстар жүргізіледі.

VII. ІСКЕ АСЫРУ ШАРТТАРЫ

«Жас дәурен» балалар мен жасөспірімдердің толық, белсенді демалу мен сауықтыруда позитивті жағдайларды жасаудың стратегиясын ойдағыдай жүзеге асыруда. Орталықта жүйелі түрде ұйымдастырылған балалар мен жасөспірімдер үнемі табиғатпен байланыста болады, қарым-қатынасқа түсе білуге, балалар мен жасөспірімдер өздерінің қызығушылықтарын қанағаттандыру мақсатында, шығармашылық қабілеттерін дамыту, салауатты өмір салтын сақтауға арналған жұмыстар жүргізіледі.

«Жас дәурен» ООСО-ның білім беру-сауықтыру бағдарламасын іске асыру материалдық-техникалық базаның ерекшеліктерін, санитариялық-эпидемиологиялық талаптарды, Орталықтың жұмыс істеу режимін, өңірдің табиғи-климаттық жағдайларын,

сондай-ақ балалардың барлық санаттары үшін қауіпсіздікті және ортаның қолжетімділігін қамтамасыз ету қажеттілігін ескере отырып жүзеге асырылады.

«Жас дәурен» ООСО Павлодар облысы, Павлодар ауданының Баянауыл ауылында орналасқан, орталық балалардың демалысы мен сауықтыруын ұйымдастыру үшін неғұрлым қолайлы табиғи-климаттық аумақтарының бірі болып табылады. Жазғы кезеңде қолайлы температуралық режим балалардың белсенді қозғалыс белсенділігіне және таза ауада болуына, таза, фитонцидтермен қаныққан ауа иммундық жүйенің нығаюына ықпал етеді.

Климаттық ерекшеліктерді есепке алу ауа райы жағдайларына (температуралық режим, жауын-шашын, жел) байланысты физикалық жүктемені түзетуді қоса алғанда, күн режимі мен іс-шараларды жоспарлау кезінде жүзеге асырылады.

7.1. Материалдық-техникалық жағдайлар (үй-жайлар, жабдықтар, инфрақұрылым)

«Жас дәурен» ООСО-да білім беру, сауықтыру және демалыс процестерін ұйымдастыруды қамтамасыз ететін ғимараттар мен құрылыстар кешені бар.

Инфрақұрылым құрамына мыналар кіреді: балаларды орналастыруға арналған үй-жайлар, оқу процесін ұйымдастыруға арналған оқу кабинеттері; шығармашылық орталығы, қосымша білім беру кабинеттері, спорт объектілері (спорттық алаңдары, үстел үсті ойындары залы); концерт залы; асхана және ас блогы; медициналық кешен; әкімшілік және шаруашылық үй-жайлар. «Жас дәурен» оқыту-сауықтыру орталығының материалдық-техникалық базасы толыққанды, талапқа сай. Балалар 5 мезгіл тамақтанады. Орталық ғимараты 3 қабаттан тұрады: 1-қабат: медициналық блок, әкімшілік, оқу сыныптары, үйірме мен топ бөлмелері, холл. 2-қабат: ер балалар бөлмелері, шахмат сыныбы мен демалыс бөлмесі. 3-қабатта қыз балалар бөлмелері мен акт залы орналасқан. Баскетбол ойынына арналған алаң, футбол алаңы, тренажер залы, спорт залы жұмыс жасайды.

Бұқаралық іс-шараларды өткізу кезінде пайдаланылатын 2 интерактивті панель, 15 компьютер, 1 ноутбук бар.

Медициналық кешен

«Жас дәурен» ООСО медицина бағыты ең бірінші орында. Себебі, орталыққа келген әрбір баланың денсаулығына үлкен жауапкершілікпен қарау орталықтың басты міндеті болып саналады. Орталық медицина қызметкерлері бәрі кішіпейіл, өз жұмыстарының білікті мамандары.

Күн тәртібінің дұрыс ұйымдастырылуы және денсаулықты күшейтуге, ағзаны сергітуге, дене тәрбиесі әдістеріне табиғи факторларды рационалды қолдану «Жас дәурен» балаларының сауықтырылуының негізі болып табылады. Көлдердің жағалаулары, жағажайдың жылы топырағы арқылы оқушылар жақсы жылытылады, желдетіледі. Осы табиғи емдік факторлар «Жас дәуренде» сауықтыру іс-шараларын өткізгенде табысты қолданылуда және балаларға жаз уақыттарында түрлі аурулармен ауырмауға септігін тигізуде.

Аэротерапия, әр түрлі шөптен жасалған фитошайлар иммундық жүйелерін, тыныс жолдарын кеңейтеді. Таза ауа ағзаны сергітеді, түрлі ауруларға төтеп бере алуын және иммундық жүйені күшейтеді. Сонымен қатар, орталықта массаж және ингаляция бөлімдері жұмыс жасайды. Мақсаты: балалардың тыныс алу мүшелін, қан айналымын жақсартады, бұлшықеттерінің дамуын жақсартады, майтабанға қарсы алдын алу шаралары шырша бүршіктерімен, ыстық құмда жалаңаяқ жүру, қолдарымен шырша бүршіктерін теру қолдарының ұсақ маториктарын жақсартады.

Сауықтыру мекемесінің медициналық кабинеттерін жарактандыру ҚР ДСМ-нің 29.10.2020 жылғы № 167/2020 бұйрығына сәйкес жүзеге асырылады

«Денсаулық сақтау ұйымдарын медициналық бұйымдармен жарактандырудың ең төменгі нормативтерін бекіту туралы». Медициналық жабдықтармен және медициналық мақсаттағы бұйымдармен қамтамасыз ету білім беру ұйымының ағымдағы қажеттілігі ескеріле отырып, медициналық кешеннің өтінімдері негізінде жүргізіледі.

Кешеннің материалдық-техникалық жарактандырылуы алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуді, сондай-ақ қолданыстағы нормативтік талаптарға сәйкес профилактикалық, сауықтыру және емдеу-диагностикалық іс-шараларды жүргізуді қамтамасыз етеді.

Дәрігердің қабылдау кабинетін қоса алғанда, барлық медициналық кабинеттер емшара, таңып-байлау, суық және ыстық су келтірілген қол жуғыш раковиналармен, сондай-ақ санитариялық-гигиеналық талаптарға сәйкес келетін қолды жууға, жууға және (немесе) кептіруге арналған қажетті құралдармен жабдықталған.

Білім беру кешені

Білім беру кешені бір мұғалімдік, 10 оқу кабинеттерімен жабдықталған, оның ішінде 2 заманауи интерактивті панель, 15 орындық информатика кабинеті интернет желісімен қамтылған.

Оқу бағдарламаларына білім берудің негізгі деңгейлері енеді (5-9 сыныптар) – күрделенген танымдық үдерістерге көшу үшін ғылымдарды игеруге және тұлғааралық пен этносаралық қарым-қатынастың жоғары мәдениетін, арнайы икем мен дағдыларды қалыптастыруға бағытталған, оқушыларға оқытудың жеке бағдарламасын таңдауға мүмкіндіктер беретін, білімнің тиісті саласында ерте бастан бейімдеуді көздейтін базалық білім беру.

Денешынықтыру-туристік кешен

Денешынықтыру-сауықтыру және спорттық жұмыстарды ұйымдастыру үшін орталықта: спорт алаңы, волейбол, футбол және баскетбол алаңдары бар.

Кешен қажетті спорттық заттармен қамтамасыз етілген: шаңғы, доптар, секіргіштер, теннис ракеткалары, шахмат, тоғыз-құмалақ, асық, садақ, үстел ойын түрлері бар. Сауықтыру лагері барлық оқушыларды дене шынықтыру және спортпен шұғылдануға, туризмге, табиғатты қорғау іс-шараларына тарту, әлем туралы білімдерін кеңейту және тереңдету, балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту және қоғамдық пайдалы жұмысты ұйымдастыру үшін қолайлы мүмкіндіктер жасай алатындығымен қызықты.

Асхана

Асхана 300 орынға есептелген, Тамақтандыруды ұйымдастыру санитарлық-эпидемиологиялық талаптарға сәйкес жүзеге асырылады, ауысымға қатысушылардың балаларын толыққанды және теңгерімді тамақтандыру қамтамасыз етіледі.

Көліктік қамтамасыз ету

Орталықтың теңгерімінде көлік құралдары:

7.2. Өрт және терроризмге қарсы қауіпсіздікті қоса алғанда, кәмелетке толмағандардың өмірі мен денсаулығын қорғауды қамтамасыз ету

«Жас дәурен» ООСО-да кәмелетке толмағандардың өмірі мен денсаулығын қорғауды қамтамасыз ету қызметтің басым бағыты болып табылады және Қазақстан

Республикасының заңнамасына, санитариялық-эпидемиологиялық талаптарға, өрт және терроризмге қарсы қауіпсіздік нормаларына сәйкес іске асырылады.

Қауіпсіздікті қамтамасыз ету жүйесі кешенді сипатқа ие және мыналарды қамтиды: ұйымдастырушылық, құқықтық және профилактикалық шаралар, кәмелетке толмағандардың болуын тәулік бойы бақылау, лауазымды адамдар арасында жауапкершілікті бөлу, бақылау мен мониторингтің ішкі жүйесінің жұмыс істеуі, қызметкерлер мен білім алушыларға тұрақты нұсқама беру.

Қауіпсіздік мынадай бағыттар бойынша ұйымдастырылған: өртке қарсы қауіпсіздік, терроризмге қарсы қорғалу, еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы талаптарын орындау мәселелері.

Төтенше жағдайлардың алдын алу және бөгде адамдардың аумаққа кіруіне жол бермеу мақсатында Стандарттарға және мектепке дейінгі және орта білім беру ұйымдарын бейнебақылау жүйелерімен жарақтандыруға қойылатын талаптарға сәйкес орталық өрт дабылы және бейнебақылау жүйелерімен жабдықталған. Бейнебақылау камералары ІІМ жедел басқару орталығына онлайн режимде қосылған.

Қауіпсіздік қызметі БӨП арқылы кіру және шығу кезінде бөгде адамдардың және тыйым салынған заттардың кіруіне жол бермеу мақсатында бекітілген нұсқаулыққа сәйкес автокөліктің түбі мен салонын міндетті түрде тексерумен орталық аумағына өткізу режимін жүзеге асырады.

Орталық өртке қарсы қауіпсіздік жүйесімен, дабыл түймесімен жабдықталған, ата-аналар бақылауы бейнекамералар арқылы жүзеге асырылады. Эвакуациялық шығу есіктерінде кезекші әкімшінің пультінен іске қосылатын электромагниттік құлыптар орнатылған.

VIII. КАДРЛЫҚ ЖӘНЕ ӘДІСТЕМЕЛІК ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

«Жас дәурен» ООСО-ның білім беру, тәрбие және сауықтыру қызметтерін сапалы іске асыруды қамтамасыз ететін тұрақты және кәсіби бағдарланған кадрлық жағдайды сипаттайды. Орталықтың кадрлық әлеуеті жыл бойы қызмет ерекшеліктеріне және Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес келетін штат бірліктерінің оңтайлы санымен ұсынылған.

«Жас дәурен» ООСО-ның білім беру-сауықтыру бағдарламасын іске асыруды кадрлық және әдістемелік қамтамасыз ету білім беру, тәрбие және сауықтыру процестерін сапалы ұйымдастыру, баланың жеке басының қауіпсіздігі мен жан-жақты дамуын қамтамасыз ету үшін жағдай жасауға бағытталған.

8.1. Іске асыру бағдарламасын мыналарды қамтитын мамандар тобы жүзеге асырады:

Педагогикалық персонал: әдіскер, пән мұғалімдері, спорт нұсқаушылары, қосымша білім беру педагогтері, психолог, ұйымдастырушы-педагогтер.

Медициналық персонал: дәрігер, орта медициналық персонал (мейірбикелер).

Өзге мамандар: әкімшілік-басқару персоналы, есеп бөлімі, ас блогының қызметкерлері, техникалық және қызмет көрсетуші персонал, қауіпсіздік жөніндегі мамандар (күзет).

8.2. Бағдарламаны іске асыруға қатысушылардың функционалдық міндеттері былайша бөлінеді:

Орталық әкімшілігі	Бағдарламаны іске асыруға жалпы басшылық жасау; жұмыс істеу
--------------------	---

	жағдайларын қамтамасыз ету; сапа мен қауіпсіздікті бақылау.
Әдістемелік қызмет	Бағдарламаны әзірлеу және сүйемелдеу; педагогтердің қызметін үйлестіру; іске асыру сапасының мониторингі; персоналды әдістемелік қолдау.
Мұғалімдер	оқу процесін іске асыру (оқу жылы кезеңінде), оқу жетістіктерін бағалау, пәндік үйірмелер, олимпиадалар, зияткерлік конкурстар, әдеби-тарихи кештер өткізу
Қосымша білім беру педагогтері	үйірмелерді, секцияларды, шеберлік сыныптарын өткізу; балалардың қабілеттері мен мүдделерін дамыту
Спорт нұсқаушылары	Спорттық үйірмелерді, спорттық-сауықтыру маршрутын, тимбилдингті, экскурсияларды, жорықтарды, эстафеталарды, спорттық «Олимпиада» мерекесі
Ұйымдастырушы-педагогтер	жасақтардың тыныс-тіршілігін ұйымдастыру, жасақтық жұмыс нысандарын, командалық құрылым ойындарын өткізу, балаларды алып жүру; жалпы вагондық іс-шараларға дайындық, тәртіп пен қауіпсіздікті қамтамасыз ету.
Психолог	бейімделуді сүйемелдеу, сауалнама жүргізу, диагностика және түзету жұмысы, консультация беру, бағдарламаны іске асыру мониторингі
Медициналық персонал	денсаулық жағдайын бақылау, алдын алу іс-шараларын жүргізу, медициналық көмек көрсету, тамақтану, су сапасын бақылау.

8.3. Бағдарламаны іске асыруда балаларды белсенді түрде заманауи педагогикалық және тәрбиелік технологиялар бағытын қолдануға тарту:

Әдістемелер мен технологиялар: тұлғаға бағытталған тәсіл, іс-әрекетке негізделген тәсіл, жобалау және зерттеу әдістері, ойын технологиялары, команда құру технологиялары, STEM-тәсіл элементтері (қолда бар МТБ жағдайында), денсаулық сақтау технологиялары, сыни ойлауды дамыту технологиялары, цифрлық білім беру ресурстары.

Жұмыс нысандары: жасақ және жалпы орталықтың іс-шаралар, тренингтер, шеберлік сыныптары, квесттер, ойындар, жарыстар, үйірмелер, жеке және топтық сабақтар, жобалық және шығармашылық қызмет.

8.4. Бағдарламаны іске асыру үшін оқу-әдістемелік және дидактикалық материалдардың тізбесі:

- «Адал азамат» біртұтас тәрбиесінің бағдарламасы;

- оқу жоспарының пәндері бойынша үлгілік оқу бағдарламалары;
- жұмыс оқу жоспары;
- қосымша білім беру бағдарламалары;
- күнтізбелік жылға арналған ауысым жоспар-кестесі;
- ауысымның жоспар-кестесі (ауысым әдіскері жасайды) негізгі қызмет түрлерін, өткізу уақытын күндер бойынша көрсете отырып;
- сабақтар мен іс-шаралардың әдістемелік әзірлемелері;
- тәрбие іс-шараларының сценарийлері;
- ұйымдастырушы педагогтарға арналған әдістемелік ұсынымдар:
«Ұйымдастырушы-ұстаздың қолдануына арналған, ойындар, тренингтер және шығармашылық идеялардан құралған әдістемелік жинақ», «Next step» жобасы және т.б.
- экскурсияларды, жорықтарды ұйымдастыру және өткізу бойынша әдістемелік ұсынымдар, жадынамалар;
- "Спорттық олимп" спорттық мерекелер жинағы: дене шынықтыру-туристік кешенінің жұмыс тәжірибесінен ".
- конкурстарды, ауысым іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу жөніндегі ережелер;
- "Білім беру оқиғаларының мұхиттық тәжірибесі" әдістемелік құралы, "Океан "ВДО" ФМБОУ, 2023 ж.

IX. ІСКЕ АСЫРУ НӘТИЖЕЛЕРІН МОНИТОРИНГ ЖӘНЕ БАҒАЛАУ

Бағдарламаны іске асыру нәтижелерін мониторингтеу және бағалау "Жас дәурен" ООСО-да білім беру-сауықтыру процесінің сапасын басқару жүйесінің міндетті құрамдас бөлігі болып табылады. Бұл бөлім бағдарламаны іске асырудың барысы мен нәтижелері, қойылған мақсаттар мен міндеттерге қол жеткізу дәрежесі, пайдаланылған жұмыс нысандары мен әдістерінің тиімділігі туралы объективті ақпарат алуға, сондай-ақ мазмұны мен ұйымдастырушылық жағдайларын түзетуді талап ететін факторларды уақтылы анықтауға бағытталған.

Мониторинг жүйелі, кешенді және үздіксіз сипатқа ие және бағдарламаны іске асырудың барлық кезеңдерінде жүзеге асырылады: ауысымды дайындау кезінде, оны өткізу кезеңінде және аяқталғаннан кейін. Нәтижелерді бағалау объективтілік, жүйелілік, гуманистік бағыт, кәмілетке толмағандардың жас және жеке ерекшеліктерін ескеру, баланың құқықтарын сақтау, оның қадір-қасиетін және жеке ақпаратын қорғау қағидаттарына негізделеді.

9.1. Бағдарламаны іске асырудың ағымдағы және қорытынды мониторингінің нысандары

Мониторинг түрі	Ағымдағы мониторинг	Қорытынды мониторинг
Мазмұны	Ағымдағы мониторинг барлық ауысым ішінде жүзеге асырылады және бағдарлама іс-шараларының іске асырылу серпінін, қатысушылардың белсенділігін, режимнің, шарттардың сақталуын	Қорытынды мониторинг ауысым аяқталғаннан кейін жүргізіледі және қол жеткізілген нәтижелерді бағалауға, жоспарланған және нақты көрсеткіштерді салыстыруға бағытталған тиімділікті анықтау

	<p>қадағалауға бағытталған білім беру, тәрбие және сауықтыру қызметін ұйымдастырудың қауіпсіздігі, сапасы.</p>	<p>іске асырылған жұмыс нысандары мен бағыттарды айқындау</p> <p>одан әрі бағдарламаны жетілдіру.</p>
Мониторинг нысандары	<p>балалардың іс-шараларға қатысуын күнделікті педагогикалық бақылау;</p> <p>эмоциялық жағдайды талдау</p> <p>жағдайы, бейімделу деңгейі және балалардың өмірге қосылуы</p> <p>уақытша ұжым;</p> <p>іс-шараларға, үйірмелерге, секцияларға, сауықтыру рәсімдеріне қатысуды бақылау;</p> <p>ауысым жоспар-кестесінің орындалуын жедел талдау және</p> <p>күнтізбелік іс-шаралар жоспарын;</p> <p>күн режимінің, санитарлық-гигиеналық</p> <p>тамақтандыруды, демалуды және қозғалысты ұйымдастыруды</p> <p>белсенділік;</p> <p>балалар денсаулығының жай-күйіне ағымдағы медициналық мониторинг;</p> <p>аралық сауалнамалар, экспресс-сауалнама, рефлексивті</p> <p>әңгімелесу;</p> <p>бағдарламаның жекелеген модульдерін іске асыру сапасын ішкі әкімшілік және әдістемелік бақылау</p>	<p>қорытынды сауалнама жүргізу</p> <p>балалардың және қажет болған жағдайда олардың заңды</p> <p>өкілдерді;</p> <p>педагогтердің, тәлімгерлердің, әдіскерлердің, психологтар мен медицина қызметкерлерінің байқауларын жинақтап қорыту;</p> <p>балалардың іс-шараларға қатысу нәтижелерін талдау, жобаларында, шығармашылық, спорттық және</p> <p>танымдық белсенділік;</p> <p>бейімделу, әлеуметтену, тәртіп пен тартылу деңгейін бағалау;</p> <p>медициналық талдау</p> <p>ауысым кезеңінде денсаулықтың сақталуы туралы көрсеткіштер мен деректерді;</p> <p>бойынша талдамалық анықтаманы немесе есепті дайындау</p> <p>бағдарламаны іске асыру қорытындылары;</p> <p>нәтижелерді қорытынды әдістемелік</p> <p>педагогикалық немесе әкімшілік кеңесте</p>

		кеңес.
Қорытынды	Ағымдағы мониторинг Қазақстан Республикасының ұйымдық қиыншылықтар, қатысушылардың қанағаттану деңгейі, тәрбие саласындағы ықтимал тәуекелдер, білім беру және сауықтыру қызметі, сондай-ақ жедел басқару шешімдерін қабылдау.	Қорытынды мониторинг бағдарламаны іске асыру сапасын тұтастай бағалауды қамтамасыз етеді және оның негізі одан әрі түзету.

«Жас дәурен» ООСО-да бағдарламаны іске асырудың қорытынды мониторингі әрбір ауысым аяқталғаннан кейін жүргізіледі және қатысушылардың орталықта көрсетілетін қызметтердің сапасына және тыныс-тіршілікті ұйымдастыруға қанағаттануын бағалауға бағытталған.

Қорытынды мониторинг жүргізуде негізгі рөл сауалнама және кері байланыстың өзге де нысандары арқылы ауысымға қатысушылардың қанағаттану деңгейін диагностикалауды жүзеге асыратын психологиялық қызметке беріледі.

Қорытынды сауалнама шеңберінде ауысымға қатысушылар:

тамақтандыруды ұйымдастыру сапасы;

көрсетілетін медициналық қызметтердің деңгейі;

білім беру қызметін қамтуды және ұйымдастыруды;

үйірмелер (қосымша білім беру) жұмысын;

өмір сүрудің, бос уақыттың және қауіпсіздіктің жалпы жағдайлары.

Балалардың орталықта болуының эмоциялық қабылдауын, олардың іс-шараларға қатысу дәрежесін талдауға, сондай-ақ ауысымға қанағаттанудың жалпы деңгейін қалыптастыруға ерекше назар аударылады.

Қосымша мониторинг шеңберінде балалардың пікірлері мен бағалары негізінде қалыптастырылатын іс-шаралар рейтингі жүргізіледі. Бұл рейтинг жұмыстың неғұрлым маңызды, қызықты және тиімді нысандарын анықтауға, қатысушылардың артықшылықтарын анықтауға, сондай-ақ кейінгі ауысым бағдарламаларының мазмұнын түзетуге мүмкіндік береді.

Қорытынды мониторингтің маңызды құрамдас бөлігі ауысымға қатысушылардан кеңейтілген кері байланыс алу болып табылады. Сауалнама шеңберінде балаларға көрсетілетін қызметтердің сапасын бағалауға ғана емес, сонымен қатар Орталықтың қызметі туралы өз пікірлерін білдіруге мүмкіндік беріледі.

Атап айтқанда, қатысушыларға «Жас дәурен» ООСО-ның жұмысын жетілдіру бойынша олардың ұсыныстарын анықтауға бағытталған ашық сұрақтарға жауап беру ұсынылады, соның ішінде: іс-шараларды ұйымдастырудағы ықтимал өзгерістер, үйірме қызметін кеңейту немесе жаңарту жөніндегі ұсыныстар, өмір сүру, тамақтану және бос уақыт жағдайларын жақсарту, белсенділік пен өзара іс-қимылдың жаңа нысандарын құру жөніндегі идеялар.

Қорытынды мониторингтің нәтижелері қорытылады, талданады және ұсынылатын қызметтердің сапасын арттырудың, бағдарламаның мазмұнын жетілдірудің және «Жас

дәурен» ООСО-да тәрбие, білім беру және сауықтыру қызметін ұйымдастырудың маңызды құралы ретінде пайдаланылады.

Қорытынды мониторингтің нәтижелері ауысым қорытындысы бойынша ұжымның кеңесінде ауысым сайын қаралады және талқыланады. Кеңесте бағдарламаны іске асыруға тартылған бағыттар бойынша жауаптылар ауысым ішінде өз бағыттарының қызметі туралы есеп береді.

Кеңес барысында психолог мониторингтің жинақталған нәтижелерін ұсынады. Осылайша, ұжымды балалардың пікірімен, олардың пікірлері мен ұсыныстарымен таныстыру жүзеге асырылады, іс-шаралар рейтингі талданады, бағдарламаны іске асырудың күшті жақтары мен проблемалық аймақтары анықталады. Ауысымға қатысушылардың орталықтың қызметін жетілдіруге бағытталған ұсыныстарына ерекше назар аударылады.

Талқылау қорытындысы бойынша мыналарды көздейтін басқарушылық шешімдер қабылданады: жұмыстың мазмұны мен нысандарын түзету, білім беру, тәрбие және сауықтыру қызметін ұйымдастыруды жетілдіру, балалардың болу жағдайын жақсарту, анықталған кемшіліктерді жою.

9.2. Қазақстан Республикасының дербес деректерді және кәмелетке толмағандардың құқықтарын қорғау туралы заңнамасының талаптарын сақтау

Мониторингті ұйымдастыру кезінде Қазақстан Республикасының дербес деректерді және кәмелетке толмағандардың құқықтарын қорғау саласындағы заңнамасының қатаң сақталуы қамтамасыз етіледі.

Мыналарға кепілдік беріледі:

- алынған ақпараттың құпиялылығы;
- деректерді тек қана бағдарламаны талдау және жетілдіру мақсатында пайдалану;
- дербес деректерге қол жеткізуді шектеу;
- есептілікте жинақталған және иесіздендірілген нәтижелерді пайдалану;
- еріктілік, әдептілік және психологиялық қысымға жол бермеу қағидаттарын сақтау.

Баланың дене немесе психоэмоционалдық жай-күйіне зиян келтіруге қабілетті, сондай-ақ оның құқықтары мен қадір-қасиетін бұзатын іс-әрекеттерге жол берілмейді.

X. НЕГІЗГІ ЖӘНЕ ҚОСЫМША ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

10.1 Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілері

- Қазақстан Республикасының Конституциясы (1995 жылғы 30 тамыз, өзгертулер мен толықтырулармен);

- «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Қазақстан Республикасының Заңы (өзгерістермен және толықтырулармен);

- «Педагог мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының 2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 293-VI Заңы;

- «Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы» 2002 жылғы 8 тамыздағы № 345 Қазақстан Республикасының Заңы;

- «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының 2020 жылғы 7 шілдедегі № 360-VI Заңы;

- «Дербес деректерді қорғау және оларды қорғау туралы» 2013 жылғы 21 мамырдағы № 94-V Қазақстан Республикасының Заңы;

- Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттары (соңғы редакциялар);

- «Оқулықтардың тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 22 мамырдағы № 216 бұйрығы;
- Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2024 жылғы 30 шілдедегі № 194 бұйрығымен бекітілген «Адал азамат» тәрбиелеудің бірыңғай бағдарламасы;
- ҚР ДСМ 2022 жылғы 10 тамыздағы № ҚР ДСМ-78 бұйрығымен бекітілген «Балаларды сауықтыру және санаториялық объектілерге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық ережесі;
- Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 5 тамыздағы № ҚР ДСМ-76 бұйрығымен бекітілген «Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидалары;
- Қазақстан Республикасы Білім министрінің 2022 жылғы 31 тамыздағы № 385 бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарын қоспағанда, тиісті үлгідегі және түрдегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары.

10.2 Оқу-әдістемелік материалдар

- Каникул кезеңінде балалардың демалысын, сауықтырылуын және жұмыспен қамтылуын ұйымдастыру жөніндегі әдістемелік ұсынымдар. - Қарағанды, ОМО РО, 2015;
- 2024-2026 жылдарға арналған жазғы демалыс кезеңінде балалардың сауықтыру демалысын, бос уақытын және жұмыспен қамтылуын ұйымдастыру жөніндегі әдістемелік ұсынымдар.
- Ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді ұйымдастыру - Ы. Алтынсарин, 2022.

10.3 Өзекті қазақстандық және шетелдік көздер (соңғы 5 жылда)

- «Ізгі істер фабрикасы» балалар лагерінде қосымша жалпы білім беретін жалпы дамыту бағдарламасын іске асыру жөніндегі әдістемелік құрал. - РФ МП ФМБОУ "ВДО "Океан" -2020;
- «Білім беру оқиғаларының мұхиттық практикасы» әдістемелік құралы. - "Океан "ВДО" ФМБОУ, 2023 ж;
- Тәлімгерлік қызмет негіздері. Ойын практикумы. - Кулаченко М.П., E-Lanbook.com - 2024.